

Omfang og variasjon i praksisplasser for helse- og sosialfagsstudenter i kommunene

KS FoU-nummer 236004

Om Oslo Economics

Oslo Economics utreder samfunnsfaglige problemstillinger og gir råd til bedrifter, myndigheter og organisasjoner. Våre analyser kan være et beslutningsgrunnlag for myndighetene, et informasjonsgrunnlag i rettslige prosesser, eller et grunnlag for organisasjoner som ønsker å påvirke sine rammebetingelser. Vi forstår problemstillingene som oppstår i skjæringspunktet mellom marked og politikk.

Oslo Economics er et samfunnsfaglig rådgivningsmiljø med erfarne konsulenter med bakgrunn fra offentlig forvaltning og ulike forsknings- og analysemiljøer. Vi tilbyr innsikt basert på bransjeerfaring, fagkompetanse og et nettverk av samarbeidspartnere.

Helse- og velferdssektoren

Oslo Economics har omfattende erfaring med forskning, utredning og analyse innen helse-, omsorgs- og velferdssektoren. Våre oppdragsgivere omfatter departementer og direktorater, helseforetak, kommuner, sektororganisasjoner og private aktører, og vi leverer hvert år en rekke utredninger innenfor dette feltet.

Av de om lag 80 ansatte i selskapet, har vi mange eksperter på helseøkonomi og arbeidsmarkedsøkonomi, hvorav flere med doktorgradskompetanse på feltet. Vi har ressurser med spisskompetanse på kvalitativ og kvantitativ metode, kombinert med betydelig sektorkompetanse.

Omfang og variasjon i praksisplasser for helse- og sosialfagsstudenter i kommunene/OE-rapport 2023-77

© Oslo Economics, 23. november 2023

Kontaktperson:

Magne Krogstad Asphjell / Partner

mka@osloeconomics.no, Tel. 938 03 677

Foto/illustrasjon: iStock.com

Innhold

Sammendrag og konklusjoner	4
1. Kartlegging av kommunale praksisplasser	5
1.1 Behov for informasjon om antall praksisplasser i norske kommuner	5
1.2 Formål med kartleggingen	5
1.3 Avgrensninger	6
2. Metode og informasjonsgrunnlag	7
2.1 Kartlegging av praksisplasser ved utdanningsinstitusjoner	7
2.2 Gjennomføring	7
2.3 Om datagrunnlaget	8
2.4 Justering av innrapporterte data	10
2.5 Måleparametere benyttet ved presentasjon av data	10
3. Antall praksisplasser, dekning og kjennetegn ved plassene	12
3.1 Kommunale praksisplasser ved ulike utdanningsinstitusjoner	12
3.2 Dekning av praksisplasser	15
3.3 Kjennetegn ved praksisplassene	19
4. Kjennetegn ved utvalgte kommuner	22
4.1 Kommuner med flest praksisplasser samlet	22
4.2 Praksisplasser for sykepleie i kommuner i Nord-Norge	24
4.3 Praksisplasser for sykepleie i kommuner i Innlandet	26
4.4 Praksisplasser for vernepleie i kommuner i Molde-regionen	28
4.5 Praksisplasser for sykepleier i Agder	29
5. Oppsummering og samlet vurdering	30
6. Vedlegg A: Praksisperioder per studieretning	33
7. Vedlegg B: Kommunale praksisplasser per utdanningsinstitusjon	34
7.1 Universitetet i Tromsø	34
7.2 Universitetet i Agder	38
7.3 Høgskolen i Molde	40
7.4 Høgskolen i Innlandet	42
7.5 Høgskulen i Volda	45
7.6 Høgskolen i Østfold	46
7.7 Nord Universitet	49
7.8 NTNU	52
7.9 Universitetet i Bergen	55
7.10 Universitetet i Sørøst-Norge	56
7.11 VID	58
7.12 Høgskulen på Vestlandet	61
8. Vedlegg C: Praksisplasser i Agder og Nordland	63
9. Referanser	66

Sammendrag og konklusjoner

Det er viktig med praksisplasser i de kommunale helse- og omsorgstjenestene for å sørge for at fremtidens helsepersonell har relevant erfaring og kompetanse for å dekke etterspørselen etter arbeidskraft. Formålet med dette prosjektet har vært å kartlegge antallet praksisplasser i kommunale helse- og omsorgstjenester, fordelt på studieretninger, studieår og type kommunale praksisplass. Hensikten har vært å bidra med kunnskap om kapasiteten i kommunene. Kartleggingen er avgrenset til å omfatte antall praksisplasser som ble benyttet i hver kommune i studieåret 2022/2023.

Kartleggingen inkluderer studieretningene sykepleie, ergoterapi, fysioterapi, vernepleie, barnevern og ernæringsfysiologi. Vi har inkludert utdanningsinstitusjonene som tilbyr disse studieretningene i utvalget vårt (16 utdanningsinstitusjoner). Totalt 11 av utdanningsinstitusjonene bidro med informasjon om antall praksisplasser. Kartleggingen inkluderer dermed ikke informasjon om praksisplasser for alle utdanningsinstitusjoner og studieretninger. Det er særlig enkelte geografiske områder der vi har mangelfull informasjon, inkludert store byer som Oslo, Bergen og Stavanger. Den manglende rapporteringen fra enkelte utdanningsinstitusjoner gjør det krevende å tolke dataene ettersom få eller ingen plasser i en kommune kan skyldes at det ikke er rapportert data for kommunen.

Felles for de ulike utdanningsinstitusjonene og studieretningene er at de har flest praksisplasser i de større kommunene som er lokalisert i nærheten av studiestedet. De større studieretningene har også ofte praksisplassene spredt over flere kommuner, samtidig som mange av plassene ofte er i de største kommunene i nærheten av studiestedet. De mindre studieretning har færre praksisplasser spredt over færre kommuner. Typisk for disse kommunene er også at de er nærmere campus.

Det er vanskelig å fastslå om kommunene tilbyr nok praksisplasser til å dekke utdanningsinstitusjonenes behov. En sammenligning av antall studieplasser og antall kommunale praksisplasser (korrigert for andelen praksisplasser som dekkes av andre sektorer enn kommunen) kan imidlertid belyse tema i noen grad. De fleste av utdanningsinstitusjonene ser ut til å ha god dekning av kommunale praksisplasser. Kartleggingen tyder på at det særlig er mangel på praksisplasser i for ernæringsfysiologi og barnevern.

Innsamlet data viser at det er variasjon mellom de ulike studieretningene i hvilket studieår praksis i kommunal sektor gjennomføres. For sykepleie og ernæringsfysiologi er det flest praksisplasser tredje studieår. For vernepleie, barnevern og fysioterapi er det flest andre studieår, og for ergoterapi er det flest første studieår. For samtlige studieretninger, foruten ernæringsfysiologi, er praksisplasser forholdsvis jevnt spredt mellom høst og vår med en viss overvekt av plasser om høsten.

Fremover vil det være nyttig å få mer informasjon om i hvilken grad utdanningsinstitusjonene får dekket sitt behov for praksisplasser, og hvilke studieretninger og utdanningsinstitusjoner som opplever mangel på praksisplasser i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Hva som er avgjørende for hvor studentene gjennomfører praksis og om praksisstedene varierer mye fra år til år bør også undersøkes nærmere.

1. Kartlegging av kommunale praksisplasser

Praksis i kommunale tjenester er en viktig del av helse- og sosialfaglige utdanninger. Samarbeidsavtalen mellom KS, Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet fra 2022 har som formål å øke både antall og kvalitet for praksisplasser i kommunene. Det finnes i dag ingen oversikt over kommunale praksisplasser for helse- og sosialfaglige utdanninger. Formålet med denne kartleggingen har vært å skaffe en oversikt over helse- og sosialfaglige praksisplasser i kommunene, fordelt på studieretning, år og type kommunale praksisplass. Kartleggingen er avgrenset til å omfatte antall praksisplasser som ble benyttet i hver kommune i studieåret 2022/2023.

1.1 Behov for informasjon om antall praksisplasser i norske kommuner

Demografiske endringer, endringer i sykdomsbilde, nye behandlingsmuligheter og økte krav og forventninger blant befolkningen bidrar til økt etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester. Presset på helse- og omsorgstjenestene øker, og selv om Norge bruker store summer på helse- og omsorgstjenester sammenlignet med andre land er det grunn til å tro at presset vil bli enda høyere fremover. I utredningen til Helsepersonellkommisjonen pekes det på at bemanningsveksten i helse- og omsorgstjenestene ikke er forenelig med en bærekraftig velferdsstat (NOU 2023: 4, 2023). Bemanningsveksten har i lang tid vært langt større enn befolkningsveksten, en trend som trolig ikke kan fortsette. Kommisjonen peker på at det for flere grupper av helsepersonell forventes et avvik mellom tilbud og etterspørsel fremover, og da særlig sykepleiere og helsefagarbeidere. Det ventes også fremtidige utfordringer med mangel på vernepleiere, helsesekretærer, og leger.

Over de siste årene har kompetansen og sammensetningen av personell endret seg, og det har skjedd utvikling i helse- og omsorgstjenestene. Kommunene har fått større ansvar for tjenestene gjennom blant annet Samhandlingsreformen. Samtidig står mange kommuner i bemanningskriser, og utfordringene knyttet til å rekruttere og beholde nødvendig personell er særlig store i distriktene. Helsepersonellkommisjonen peker på behov for at de kommunale helse- og omsorgstjenestene må få en høyere andel av personellet fremover.

For å imøtekomme personellutfordringene er det viktig å utdanne nok kvalifisert personell med rett kompetanse. Godt samarbeid mellom helse- og utdanningsmyndigheter er viktig som grunnlag for dette. Helsepersonellkommisjonen peker på behov for større innsats for å heve kapasitet innen praksisveiledningen i helsefaglige utdanninger. Mangel på kapasitet i helsefaglige praksisplasser kan være en flaskehals i utdanningsløpet for helse- og sosialfagsstudenter. Kommunene har en viktig jobb i å sørge for kapasitet og kompetanse i praksisundervisningen. Praksisplasser i kommunene er både viktig for å sørge for tilstrekkelig antall plasser for at studentene kan fullføre sin utdanning, og for å gi studentene den erfaringen som er relevant for sine fremtidige arbeidsplasser, som i økende grad vil være innenfor kommunale helsetjenester. Samarbeidsavtalen mellom KS, Helse- og omsorgsdepartementet og Kunnskapsdepartementet fra 2022 har som formål å øke både antall og kvalitet for praksisplasser i kommunene.

Kommunale praksisplasser for helse- og sosialfagsstudenter varierer mellom kommunene, og avhenger blant annet av kommunenes forutsetninger og interesse for å tilby praksisplasser. Behovet for praksisplasser er knyttet til utdanningsinstitusjonene, og disse står fritt til å samarbeide om praksisplasser med kommuner i alle deler av landet, og så mange som de har behov for/ønsker. Det finnes i dag ingen helhetlig oversikt over antall praksisplasser i helse- og sosialfaglige utdanninger i kommunene i Norge. Antall kommuner, utdanningsinstitusjoner og studieretninger innenfor helse- og sosialfag gjør at det er utfordrende å ha oversikt over kapasiteten i kommunale praksisplasser.

1.2 Formål med kartleggingen

Formålet med denne kartleggingen har vært å innhente informasjon om antall praksisplasser i kommunene, fordelt på studieretninger, studieår og type kommunale praksisplass. Funnene fra kartleggingen belyser hvilke kommuner de ulike utdanningsinstitusjonene har avtale med, og hvor mange praksisplasser ulike kommuner tilbyr. Videre belyser vi gjennom kartleggingen kjennetegn ved kommuner som tilbyr praksisplasser til de ulike utdanningsinstitusjonene. Kartleggingen gir en nullpunktsmåling som kan brukes i senere anledninger til å analysere utviklingen i antall praksisplasser.

1.3 Avgrensninger

Kartleggingen er avgrenset til å omfatte antall praksisplasser i høyere utdanning som ble benyttet i hver kommune i studieåret 2022/-23. I tillegg har kartleggingen hatt som hensikt å kartlegge kommunale praksisplasser. Praksisplasser i spesialisthelsetjenesten og andre virksomheter og tjenesteområder er derfor ikke inkludert i kartleggingen.

1.3.1 Valg av studieretninger

Innledningsvis i prosjektet ble det gjennomført en avgrensning av hvilke studieretninger innen helse- og sosialfaglige utdanninger som skulle inngå i kartleggingen. Studieretningene ble valgt ut basert på følgende kriterier:

- Studieretningen skulle ha en viktig del av praksisopplæringen i kommunal sektor
- Kandidatene fra studieretningen skulle fylle sentrale kommunale oppgaver
- Studieretninger der kommunene opplever utfordringer med å rekruttere kandidater skulle prioriteres
- Studieretninger der mangelen på kompetanse ventes å øke fremover skulle prioriteres

Med utgangspunkt i disse kriteriene ble det gjennomført en overordnet vurdering basert på kunnskap fra blant annet Helsepersonellkommissjonen (NOU 2023:4), Kommunesektorens arbeidsgivermonitor (2021) og statistikk for antall sysselsatte i helserelaterte yrker (SSBs statistikkbank). Følgende studieretninger ble inkludert i kartleggingen:

- Sykepleie
- Ergoterapi
- Fysioterapi
- Vernepleie
- Barnevern
- Ernæringsfysiologi

2. Metode og informasjonsgrunnlag

Kartleggingen baserer seg på innsamlet informasjon fra utdanningsinstitusjoner i Norge som tilbyr studieretningene sykepleie, vernepleie, ergoterapi, fysioterapi, barnevern og klinisk ernæringsfysiologi. Gjennom kartleggingen har vi innhentet informasjon fra praksisplasser fra totalt 11 av 16 utdanningsinstitusjoner, og har dermed informasjon om praksisplasser i store deler av landet. Oversikten er imidlertid ikke fullstendig, og kartleggingen inneholder lite informasjon om praksisplasser i store byer som Oslo, Bergen og Stavanger.

2.1 Kartlegging av praksisplasser ved utdanningsinstitusjoner

Vår tilnærming for å kartlegge praksisplasser i kommunene har vært å innhente informasjon fra utdanningsinstitusjonene. Denne tilnærmingen ble valgt fremfor å kontakte kommunene direkte ettersom vi vurderte at dette ville gi den mest komplette kartleggingen innenfor prosjektets tids- og ressursrammer. Utdanningsinstitusjonene besitter blant annet informasjon om hvilke kommuner de har avtale med og hvor mange plasser de har i ulike kommuner.

2.2 Gjennomføring

Overordnet ble datainnhenting i kartleggingen gjennomført i fire steg (se Figur 2-1). Det første steget var å innhente informasjon om koordinator for praksisplasser. Alle utdanningsinstitusjonene som tilbyr de utvalgte studieretningene ble inkludert i utvalget, og det ble tatt kontakt med relevante kontaktpersoner gjennom e-post og telefon for å invitere til deltakelse i kartleggingen. Kontaktpersonene ble identifisert gjennom nettsøk, i tillegg til at vi kontaktet institusjoner per telefon og e-post der det ikke var tilgjengelig informasjon om praksiskoordinator ved utdanningsinstitusjonens hjemmesider. Totalt ble det sendt ut forespørsel om deltakelse i studien til 16 utdanningsinstitusjoner, med til sammen 6 studieretninger og 40 studiesteder.

Figur 2-1: Steg i gjennomføringen av kartleggingen

Illustrasjon: Oslo Economics

Vi kontaktet følgende utdanningsinstitusjoner:

- Høgskolen i Molde, HiMolde
- Høgskolen i Innlandet, HINN
- Høgskolen i Volda, HiV
- Høgskolen i Østfold, HiØ
- Høgskolen på Vestlandet, HVL
- Lovisenberg diakonale høgskole, LDH
- Nord universitet, Nord
- Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, NTNU
- Oslo Nye Høyskole, ONH
- Oslo Metropolitan University, OsloMet

- Universitetet i Agder, UiA
- Universitetet i Bergen, UiB
- Universitetet i Stavanger, UiS
- Universitetet i Tromsø, UiT
- Universitetet i Sørøst-Norge, USN
- VID vitenskapelige høyskole, VID

Det neste steget innebar å utforme et spørreskjema, som ble pilotert til en utvalgt praksiskoordinator ved en av utdanningsinstitusjonene. Spørreskjemaet inneholdt et skjema der kontaktpersonene, for hver studieretning utdanningsinstitusjonen tilbyr, skulle fylle ut informasjon om:

- Kommuner som utdanningsinstitusjonen har avtale om praksisplasser med per utdanningsåret 2023/-24.
- Kommuner som utdanningsinstitusjonen hadde avtale om praksisplasser med for utdanningsåret 2022/-23.
- Totalt antall brukte praksisplasser i utdanningsåret 2022/-23 for hver kommune.
- Fordeling av praksisplasser for utdanningsåret 2022/-23 etter semester, studieår og kommunal del av helse- og omsorgstjenestene.

Spørreskjemaet ble deretter sendt per e-post til kontaktpersonene ved de ulike utdanningsinstitusjonene. I etterkant ble spørreskjemaet fulgt opp via epost og telefon av ressurser i Oslo Economics. Videre ble utdanningsinstitusjonene som ikke hadde levert data til kartleggingen oppfordret av Kunnskapsdepartementet om å levere data. Ressurser i Oslo Economics bistod kontaktpersonene ved utdanningsinstitusjonene med å fylle ut informasjonsskjemaet ved behov.

2.3 Om datagrunnlaget

Gjennom kartleggingen innhentet vi informasjon om antall praksisplasser fra totalt 11 utdanningsinstitusjoner (Figur 2-2). I tillegg har vi fått tilsendt oversikt over hvilke kommuner to av utdanningsinstitusjonene¹ har avtale med, uten at det fremgår hvor mange praksisplasser det er snakk om. Disse utdanningsinstitusjonene oppga at de ikke har hatt kapasitet til å levere informasjon om antall praksisplasser, også etter at oppfordringen om deltakelse ble sendt fra Kunnskapsdepartementet. For en nærmere beskrivelse, se begrunnelser i Figur 2-2.

For de fleste utdanningsinstitusjonene som inngår i datamateriale har vi innhentet komplette data for antall praksisplasser i kommunene. Av utdanningsinstitusjonene vi kontaktet, men som ikke har rapportert antall praksisplasser er Høgskulen på Vestlandet (HVL), Lovisenberg diakonale høyskole (LDH), Oslo Nye Høyskole (ONH), Oslo Metropolitan University (OsloMet) og Universitetet i Stavanger (UiS). HVL og OsloMet oppga at de ikke har hatt kapasitet til å besvare spørreskjemaet, mens vi ikke har fått svar på henvendelsen til LDH og UiS. Informasjonsinnhentingene synliggjorde også at ONH ikke hadde avtaler med kommunene og er følgelig ikke relevant for kartleggingen. HVL leverte imidlertid en oversikt over hvilke kommuner de har avtale med (uten å oppgi antall plasser).

¹ For USN gjelder dette kun for sykepleie. For vernepleie ved USN har vi også fått informasjon om antall praksisplasser fordelt per kommune. For HVL har vi kun oversikt over kommuner med avtale (for hele utdanningsinstitusjonen).

Figur 2-2: Oversikt over hvilke utdanningsinstitusjoner som har rapportert inn data for praksisplasser

Utdanningsinstitusjon	Totalt antall studieplasser	Sykepleie	Vernepleie	Ergoterapi	Fysioterapi	Barnevern	Ernæringsfysiologi
HiMolde	810						
HINN	3934						
HiV	749						
HiØ	1607						
HVL	3273						
LDH	250						
Nord	2711						
NTNU	6908						
ONH							
OsloMet	4190						
UiA	3120						
UiB	3237						
UiS	2157						
UiT	5163						
USN	3719						
VID	1062						

Informasjon om praksisplasser	Kun oversikt kommuner med avtale	Ingen informasjon om praksisplasser	Ikke relevant
-------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------	---------------

Beskrivelse av manglende data

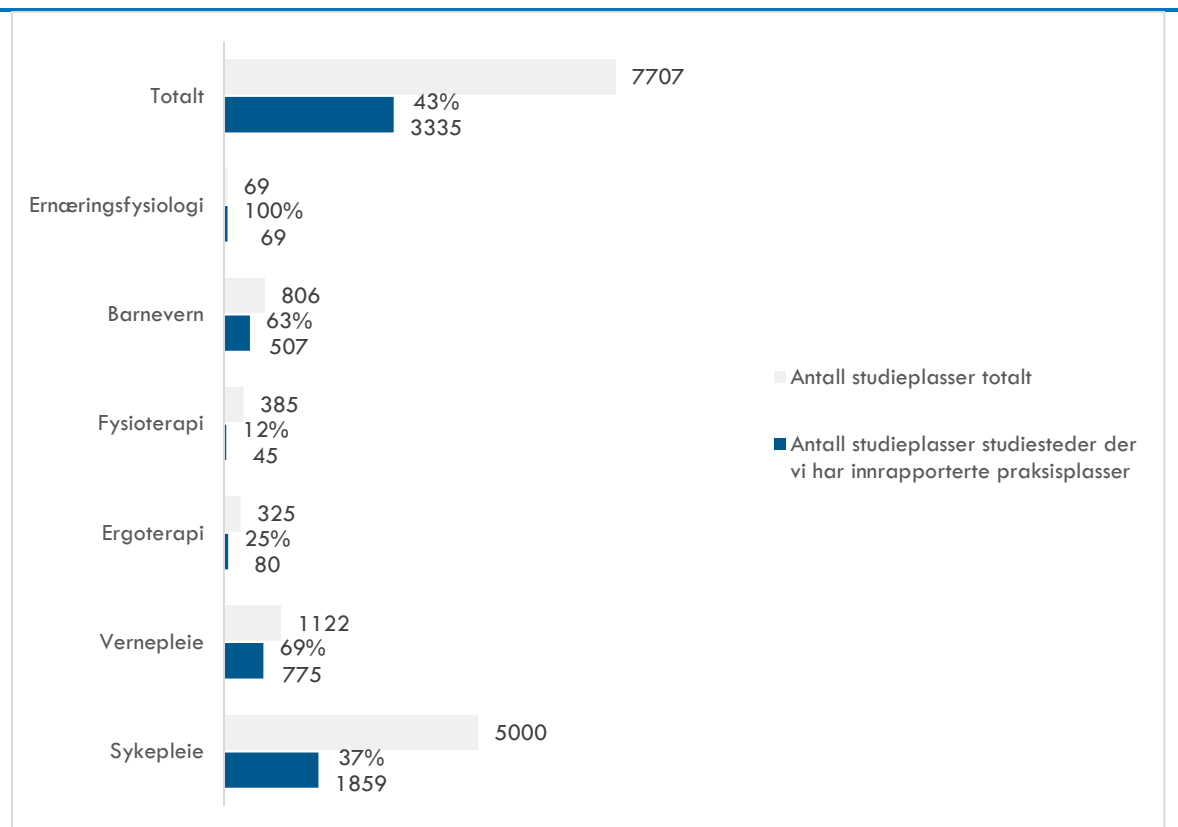
HVL	Vi har fått oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser, men ikke antall praksisplasser i kommunene. Oversikten gjelder for hele HVL, og er ikke fordelt etter de ulike studieretningene utdanningsinstitusjonen tilbyr. HVL oppga at de ikke har hatt kapasitet til å utarbeide en oversikt over antall praksisplasser per kommune.
LDH	Vi har ikke fått informasjon om antall praksisplasser i kommunene eller oversikt over hvilke kommuner LDH har avtale med. LDH har ikke besvart vår henvendelse til tross for gjentatte purringer.
Nord	Vi har ikke fått informasjon om antall praksisplasser i kommunene eller oversikt over hvilke kommuner de har avtale med for sykepleie ved Levanger. Henvendelsen er ikke besvart til tross for gjentatte purringer.
NTNU	Vi har ikke fått informasjon om antall praksisplasser i kommunene eller oversikt over hvilke kommuner de har avtale med for sykepleie ved campus i Trondheim og Ålesund eller ergoterapi eller fysioterapi. Grunnen til dette var mangel på oversikt/begrenset kapasitet og manglende svar på henvendelse.
ONH	Vi har ikke fått informasjon om antall praksisplasser i kommunene eller oversikt over hvilke kommuner de har avtale med for ONH. Dette skyldes at ONH ikke har noen faste avtaler med kommunene og at studentene selv er ansvarlige for å finne praksisplasser.
OsloMet	Vi har ikke fått informasjon om antall praksisplasser i kommunene eller oversikt over hvilke kommuner OsloMet har avtale med. Vi har fått tilbakemelding om at de ikke har hatt kapasitet til å utarbeide en oversikt over antall praksisplasser per kommune.
UiS	Vi har ikke fått informasjon om antall praksisplasser i kommunene eller oversikt over hvilke kommuner OsloMet har avtale med. UiS har ikke besvart vår henvendelse til tross for gjentatte purringer.
UiT	Vi har ikke fått informasjon om antall praksisplasser i kommunene eller oversikt over hvilke kommuner de har avtale med for sykepleie ved Harstad, Tromsø og Hammerfest. UiT oppgir at de ikke har hatt kapasitet til å utarbeide en slik oversikt.
USN	For sykepleie har vi fått oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser, men ikke antall praksisplasser i kommunene. Vi har fått tilbakemelding om at de ikke har hatt kapasitet til å utarbeide en oversikt over antall praksisplasser per kommune.

Illustrasjon Oslo Economics

For å belyse i hvilken grad datagrunnlaget er fullstendig har vi sett på hvor mange studieplasser det er på utdanningsinstitusjonene som har rapportert inn data til kartleggingen. I Figur 2-3 er dette sammenlignet med antall studieplasser totalt. Som det fremgår av figuren, dekker kartleggingen i underkant av 50 prosent av de tilgjengelige studieplassene.

Selv om vi har fått informasjon fra en stor andel av utdanningsinstitusjonene mangler vi data for noen større utdanninger, herunder sykepleie ved OsloMet og HVL. Datakvaliteten som presenteres i denne rapporten har best dekning for klinisk ernæringsfysiologi (100%), vernepleie (69%), barnevern (63%), mens dekningen er langt dårligere for fysioterapi (12%) og ergoterapi (25%). Videre har vi mindre komplett informasjon for de store byene i landet som følge av manglende rapportering fra OsloMet, HVL og UiS (se begrunnelse for manglende rapportering fra disse institusjonene i Figur 2-2).

Figur 2-3: Sammenligning av antall studieplasser og antall studieplasser på studiesteder der vi har innrapporterte data om praksisplasser i kommunene

Illustrasjon Oslo Economics

2.4 Justering av innrapporterte data

For enkelte informasjonsskjemaer har det vært behov for å gjøre mindre justeringer av den innrapporterte informasjonen. For eksempel ble det i enkelte tilfeller oppgitt fylkeskommuner eller områder som dekker flere kommuner som kommuner med praksisplasser. Disse praksisplassene ble fordelt over de kommunene praksisplassene omfatter basert på antall innbyggere i kommunene. Dermed kan det for enkelte studieretninger være oppgitt praksisplasser i desimaler, men dette er for å sikre at totalt antall praksisplasser er inkludert i kartleggingen. I enkelte tilfeller var det avvik mellom hva utdanningsinstitusjonen rapporterte for antall praksisplasser totalt og det de rapporterte for antall praksisplasser fordelt etter semester, studieår eller type kommunal tjeneste. Der dette var tilfelle ble det gjort mindre skjønsmessige justeringer av datagrunnlaget for å sikre at det totale antallet praksisplasser i kommunen stemte overens med antall praksisplasser fordelt etter semester, studieår eller type kommunal tjeneste.

2.5 Måleparametere benyttet ved presentasjon av data

Vi illustrerer hvordan antall kommunale praksisplasser varierer avhengig av kjennetegn ved kommunene og utdanningsinstitusjonene. I det følgende gis en kort beskrivelse av måleparametere som benyttes ved presentasjon av resultatene fra kartleggingen.

2.5.1 Antall studieplasser

Vi har innhentet informasjon om antall studieplasser for de ulike utdanningsinstitusjonene og studiestedene fra Database for statistikk for høyere utdanning (DBH). Antall studieplasser telles som antall plasser på første studieår for hver studieretning.

2.5.2 Antall innbyggere og sentralitetsklasse

Fra SSB har vi hente inn statistikk som tar for seg demografiske forhold i kommunene (innbyggertall og sentralitetsklasse). Sentralitetsindeksen er en kode med en verdi for hver kommune, som gir et mål for kommunens sentralitet. Fra og med 2018 ble det innført en ny standard for sentralitet, basert på kommunens nærhet til

arbeidsplasser og servicefunksjoner. Sentralitetsindeksen går fra 1 til 6, der 1 er de mest sentrale kommunene og 6 er de minst sentrale kommunene.

2.5.3 Bruttoutgifter til helse- og omsorgstjenester

Data for bruttoutgifter i kommunenes helse- og omsorgstjenester er innhentet fra KOSTRA (SSB) for å illustrere variasjoner i den økonomiske situasjonen til kommuner.

2.5.4 Antall praksisplasser per 1 000 innbygger

Vi presenterer antall praksisplasser per 1 000 innbygger for å ta høyde for at kommunestørrelse vil ha betydning for hvor mange praksisplasser kommunene har mulighet til å tilby. Videre presenteres også antall praksisplasser uten å justere for kommunestørrelse.

2.5.5 Reiseavstand og reisetid

For å beregne reiseavstand og reisetid fra kommune til studiested har vi benyttet et verktøy fra OpenRoutingServices. Verktøyet inneholder geodata over det norske vei- og fergenettet, med tilhørende hastighetsbegrensninger for personbil og lastebil. Det kan benyttes for å beregne faktisk reisevei og reisetid for gående, syklende og kjørende i hele verden, og benytter data fra OpenStreetMap.

I denne kartleggingen har vi beregnet både reiseavstand (i kilometer) og reisetid (i minutter) fra kommunene som har rapport at de har praksisplasser til studiestedene. Reiseavstand og reisetid er beregnet fra kommunesentrum til det enkelte studiested (campus). I disse analysene er kommunesentrum definert som midtpunktet for den 1x1 km ruten med høyest befolkningstetthet innad i en kommune (fra SSB 2019). I analysene legges det til grunn raskeste reisevei med personbil.

2.5.6 Studieår, semester og tilknytting til kommunal tjenestedel for praksisplasser i kommuner

Spørreskjemaene gir en oversikt av fordelingen av kartlagte praksisplasser etter

- Studieår
- Semester
- Tilknytting til kommunal tjenestedel

Det bør merkes at fordelingen er foretatt av kontaktpersoner ved utdanningsinstitusjonene. For eksempel innebærer tilknytting til kommunal tjenestedel til dels kvalitative vurderinger av kontaktpersonene hvor mange praksisplasser som inngår i ulike kategorier. Det er også verdt å poengtere at utdanningsinstitusjonene i stor grad har fylt ut informasjon om overnevnte kjennetegn i spørreskjemaene, men at datagrunnlaget ikke er komplett. I tillegg er det enkelte tilfeller hvor utdanningsinstitusjonene ikke har rapportert informasjon om fordeling av praksisplasser etter studieår og tilknytting til kommunal tjenestedel. Vi er ikke kjent med årsaken til den manglende rapporteringen av disse dataene. Vi beskriver tilfeller der datagrunnlaget er mangelfullt i kapittel 3.3.

3. Antall praksisplasser, dekning og kjennetegn ved plassene

De ulike utdanningsinstitusjonene og studieretningene har ulikt antall studenter, og organiseringen av praksisutdanningen varierer. De har derfor også ulikt behov for praksisplasser. Mange har praksis i løpet av alle tre studieår, og både på vår- og høstsemesteret, noe som øker det totale behovet for praksisplasser. En sammenligning av antall praksisplasser og antall studieplasser tyder på at de fleste utdanningsinstitusjonene har god dekning av kommunale praksisplasser. Denne kartleggingen gir likevel ikke et definitivt svar på om dekningen er god eller ikke, og det kan være at enkelte utdanningsinstitusjoner opplever at de ikke får dekket sitt faktiske behov for praksisplasser i kommunene. Dette kan for eksempel være fordi studieplanene er utarbeidet basert på tilgjengelige praksisplasser, og at utdanningsinstitusjonene hadde foretrukket en annen organisering dersom det var flere praksisplasser tilgjengelig i kommunene.

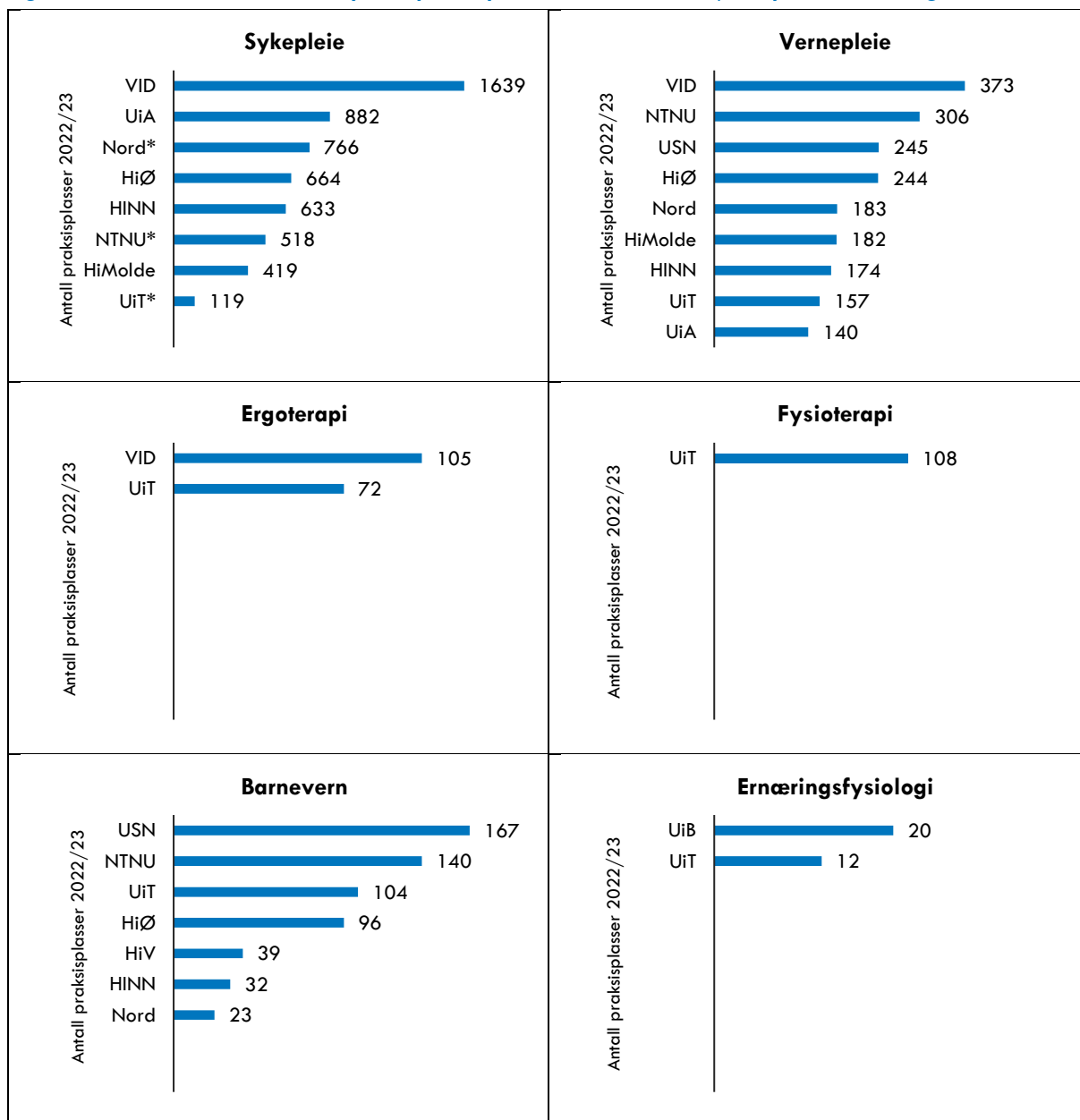
3.1 Kommunale praksisplasser ved ulike utdanningsinstitusjoner

Utdanningsinstitusjonene og studieretningene har ulikt behov for praksisplasser, noe som henger sammen med at antall studenter og organiseringen av praksisutdanningen varierer. Det er også variasjon i hvorvidt det er behov for praksisplasser i de kommunale tjenestene, eller i andre tjenesteområder som spesialisthelsetjenesten. Utdanningsinstitusjonene har praksisplasser i ulike deler av landet, og det er både store og små kommuner som har mange praksisplasser.

I Figur 3-1 presenteres en oversikt over antall benyttede praksisplasser for studieåret 2022/-23 for studieretningene som inngikk i kartleggingen. Som det fremgår av figuren er det stor variasjon i antall praksisplasser, både på tvers av studieretninger og utdanningsinstitusjoner. I Figur 3-2 presenteres en oversikt over hvor mange ulike kommuner utdanningsinstitusjonene har hatt praksisplasser i studieåret 2022/-23. Også her er det variasjoner mellom studieretninger og utdanningsinstitusjoner. For sykepleiestudiet har de fleste utdanningsinstitusjonene benyttet praksisplasser i om lag 20 ulike kommuner, mens Nord universitet og Universitetet i Sørøst-Norge har benyttet praksisplasser i henholdsvis 39 og 43 ulike kommuner. Ved Nord Universitet er det et fåtall større kommuner med relativt mange praksisplasser, samtidig som de benytter et fåtall praksisplasser for sykepleiere i mange små kommuner. For Universitetet i Sørøst-Norge har vi ikke informasjon om antall praksisplasser fordelt per kommune. For de øvrige studieretningene er det mindre forskjeller i antall kommuner der utdanningsinstitusjonene har benyttet praksisplasser.

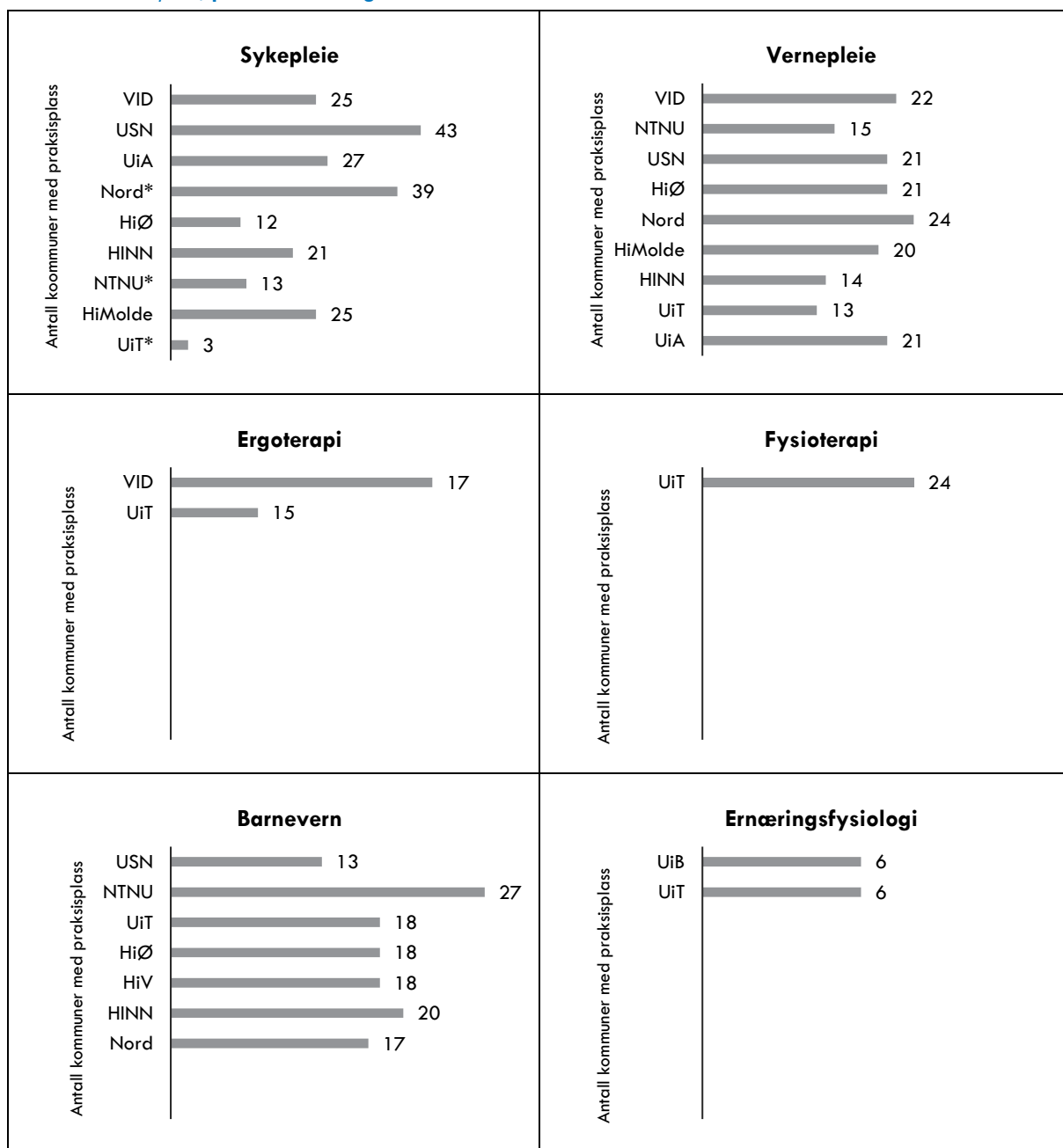
I Vedlegg B presenteres en oversikt over hvilke kommuner studentene i de ulike utdanningsinstitusjonene har hatt praksis i, fordelt etter studieretning. Vi rapporterer antall praksisplasser som ble benyttet i hver kommune i studieåret 2022/-23.

Figur 3-1: Oversikt over antall benyttede praksisplasser studieåret 2022/-23, per studieretning

*Ufullstendig informasjon om antall praksisplasser. En komplett oversikt over antall praksisplasser per kommune (per utdanningsinstitusjon og studieretning) er presentert i Vedlegg B

Figur 3-2: Oversikt over antall kommuner der utdanningsinstitusjonene har benyttet en praksisplass i studieåret 2022/-23, per studieretning

*Ufullstendig informasjon om antall praksisplasser

3.2 Dekning av praksisplasser

Det er viktig å ha et tilstrekkelig antall praksisplasser i kommune slik at studentene kan fullføre utdanningen og opparbeide relevant kompetanse. For enkelte utdanninger er det behov for flere praksisperioder i en eller flere kommuner, mens for andre kan praksisen gjennomføres andre steder dersom kapasiteten i kommunene er begrenset. Enkelte utdanningsinstitusjoner gjennomfører også deler av praksisen ved hjelp av simulering og ferdighetstrening, til tross for at EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv forhindrer universiteter og høyskoler i å erstatte praksis med simulering (Oslo Economics, 2022).

Det er krevende å fastslå om antall praksisplasser som tilbys av kommunene dekker utdanningsinstitusjonenes behov basert på data innhentet i denne kartleggingen. Dette skyldes at vi ikke har innhentet informasjon om hvor mange praksisplasser utdanningsinstitusjonene faktisk har behov for.

En måte å belyse utdanningsinstitusjonenes behov for praksisplasser i kommunal sektor på er å ta utgangspunkt i antall studieplasser. Av disse studieplassene vil en andel til enhver tid ha behov for praksis i kommunal sektor. Basert på en overordnet gjennomgang av studieplanene til de ulike studieretningene har vi utarbeidet en oversikt over hvor ofte studentene skal ha praksis i kommunal sektor (Tabell 6-1). I denne oversikten teller vi antall studieår der det er lagt opp til at studenten er i praksis i kommunal sektor. Ettersom en praksisplass kan benyttes av flere studenter innenfor ett og samme år teller vi antall år der det er planlagt praksis fremover antall praksisperioder i utdanningen. Med utgangspunkt i denne oversikten har vi estimert hvor mange studenter som har behov for praksis i en kommune innenfor et studieår².

Antall studieplasser med praksis i kommunal sektor gir ikke nødvendigvis et helt presist bilde av behovet til utdanningsinstitusjonene. Vi har for eksempel ikke tatt høyde for at antall studenter på en utdanning kan være lavere enn antall studieplasser. Samtidig kan det tenkes at studieplanene er utarbeidet basert på tilgjengelige praksisplasser, og at utdanningsinstitusjonene hadde foretrukket en annen organisering dersom det var flere praksisplasser tilgjengelig.

---

² I analysene har vi justert for at vi ikke har fullstendig oversikt over antall praksisplasser ved alle utdanningsinstitusjonene eller studieretningene. Justeringen er gjort ved å ta utgangspunkt i antall studieplasser for de studiestedene og studieretningene vi har innhentet fullstendig informasjon om.

Tabell 3-1: Dekning av praksisplasser per utdanningsinstitusjon, sykepleie

Utdanningsinstitusjon	Antall praksisplasser	Antall studieplasser (totalt)	Antall studieplasser (justert*)	Antall studieplasser med praksis**	Dekning***
HiMolde	419	130	130	325	 100%
HINN	633	299	299	598	 100%
HiØ	664	240	240	600	 100%
Nord	766	415	285	713	 100%
NTNU	518	650	220	440	 100%
UiA	882	310	310	775	 100%
UiT	119	335	55	138	 87%
VID	1639	565	565	1413	 100%

*For studiesteder som har rapport praksisplasser. **Anslått basert på hvor ofte studentene skal ha praksis i kommunal sektor (Tabell 6-1). ***Dekning er målt som forholdet mellom antall studieplasser med praksis og antall praksisplasser. Merk: underdekning betyr ikke nødvendigvis at det er mangel på praksisplasser i kommunene, og kan reflektere at studiene faktisk gjennomfører praksis i andre virksomheter. Samtidig kan behovet til en utdanningsinstitusjon for praksisplasser kan være høyere enn antall studieplasser.

Tabell 3-2: Dekning av praksisplasser per utdanningsinstitusjon, vernepleie

Utdanningsinstitusjon	Antall praksisplasser	Antall studieplasser (totalt)	Antall studieplasser (justert*)	Antall studieplasser med praksis**	Dekning***
HiMolde	182	40	40	100	 100%
HINN	174	125	125	250	 70%
HiØ	244	95	95	143	 100%
Nord	183	60	60	120	 100%
NTNU	306	100	100	200	 100%
UiA	140	50	50	75	 100%
UiT	157	50	50	75	 100%
USN	245	90	90	180	 100%
VID	373	165	165	248	 100%

*For studiesteder som har rapport praksisplasser. **Anslått basert på hvor ofte studentene skal ha praksis i kommunal sektor (Tabell 6-1). ***Dekning er målt som forholdet mellom antall studieplasser med praksis og antall praksisplasser. Merk: underdekning betyr ikke nødvendigvis at det er mangel på praksisplasser i kommunene, og kan reflektere at studiene faktisk gjennomfører praksis i andre virksomheter. Samtidig kan behovet til en utdanningsinstitusjon for praksisplasser kan være høyere enn antall studieplasser.

Tabell 3-3: Dekning av praksisplasser per utdanningsinstitusjon, ergoterapi, fysioterapi og ernæringsfysiologi

Utdanningsinstitusjon	Antall praksisplasser	Antall studieplasser (totalt)	Antall studieplasser (justert*)	Antall studieplasser med praksis**	Dekning***
<i>Ergoterapi</i>					
UiT	72	35	35	53	 100%
VID	105	45	45	90	 100%
<i>Fysioterapi</i>					
UiT	108	45	45	68	 100%
<i>Ernæringsfysiologi</i>					
UiB	20	34	34	51	 39%
UiT	12	15	15	23	 53%

*For studiesteder som har rapport praksisplasser. **Anslått basert på hvor ofte studentene skal ha praksis i kommunal sektor (Tabell 6-1). ***Dekning er målt som forholdet mellom antall studieplasser med praksis og antall praksisplasser. Merk: underdekning betyr ikke nødvendigvis at det er mangel på praksisplasser i kommunene, og kan reflektere at studiene faktisk gjennomfører praksis i andre virksomheter. Samtidig kan behovet til en utdanningsinstitusjon for praksisplasser kan være høyere enn antall studieplasser.

Tabell 3-4: Dekning av praksisplasser per utdanningsinstitusjon, barnevern

Utdanningsinstitusjon	Antall praksisplasser	Antall studieplasser (totalt)	Antall studieplasser (justert*)	Antall studieplasser med praksis**	Dekning***
HINN	32	95	95	95	 34%
HiV	39	60	60	60	 65%
HiØ	96	63	63	126	 76%
NTNU	140	100	100	100	 100%
USN	167	75	75	150	 100%
Nord	23	30	30	30	 77%
UiT	104	84	84	126	 83%

*For studiesteder som har rapport praksisplasser. **Anslått basert på hvor ofte studentene skal ha praksis i kommunal sektor (Tabell 6-1). ***Dekning er målt som forholdet mellom antall studieplasser med praksis og antall praksisplasser. Merk: underdekning betyr ikke nødvendigvis at det er mangel på praksisplasser i kommunene, og kan reflektere at studiene faktisk gjennomfører praksis i andre virksomheter. Samtidig kan behovet til en utdanningsinstitusjon for praksisplasser kan være høyere enn antall studieplasser.

3.3 Kjennetegn ved praksisplassene

Spørreskjemaene gir i tillegg til antall praksisplasser i ulike kommuner, innsikt i andre kjennetegn ved praksisplassene. Basert på de innrapporterte dataene kan vi fordele de kartlagte praksisplassene etter:

- Studieår
- Semester
- Tilknytting til kommunal tjenestestedel

Det bør merkes at utdanningsinstitusjonene i stor grad har fylt ut informasjon om overnevnte kjennetegn i spørreundersøkelsene, men at datagrunnlaget ikke er komplett. Vi beskriver tilfeller der datagrunnlaget er mangelfullt i noter under etterfølgende tabeller.

3.3.1 Fordeling av praksisplasser ved ulike studieretninger etter studieår

Tabell 3-5 viser fordeling av praksisplasser ved ulike studieretninger etter studieår.

Tabell 3-5: Fordeling av praksisplasser i den kommunale helse- og omsorgstjenesten ved ulike studieretninger etter studieår

Studieretning	Antall plasser	År 1	År 2	År 3	Andel år 1	Andel år 2	Andel år 3
Sykepleie	5 602	1 849	1 281	2 472	33 %	23 %	44 %
Vernepleie	1 836	707	845	284	39 %	46 %	15 %
Ergoterapi	177	86	43	48	49 %	24 %	27 %
Fysioterapi	108	35	44	29	32 %	41 %	27 %
Barnevern	486	116	217	153	24 %	45 %	31 %
Ernæringsfysiologi	32	4	-	28	13 %	0 %	88 %

Notat: I datagrunnlaget for sykepleie er 38 praksisplasser ikke fordelt på ulike år i studieløpet. Tilsvarende tall for henholdsvis vernepleie og barnevern er 168 og 115. For resterende studieretninger er praksisplasser fullt ut fordelt etter studieår.

Fordelingen av praksisplasser etter studieår er i stor grad avhengig av utdanningens oppbygning. De fleste studiene har flere praksisperioder gjennom hele studieløpet. En tidligere utredning av Oslo Economics peker på at hovedvekten av praksisen ved utdanningsinstitusjonene i Norge i sykepleiestudiet gjennomføres i andre og tredje studieår (Oslo Economics, 2022). Samtidig er det for de fleste sykepleierutdanningene vanlig med en praksisperiode i sykehjem første studieår. Denne kartleggingen viser at antall praksisplasser i de kommunale helse- og omsorgstjeneste er forholdsvis jevnt spredt utover studieløpet, men med noe overvekt i 3. studieår. Et relevant poeng i denne sammenheng er at de fleste studier har et visst frafall i studentmassen over studieløpet. Isolert sett medfører dette et behov for flere praksisplasser tidlig i studieløpet, gitt planlagt praksisomfang i løpet av studiet i studieplanen.

For vernepleie finner vi hovedvekten av praksisplassene de første to studieårene. Dette gjenspeiles av oppbygningen studieløpet hos enkelte utdanningsinstitusjoner. For eksempel legger HiMolde opp til praksis i hele studieløpet, men med en hovedtyngde i første og andre studieår og fordypningspraksis i siste studieår (HiMolde, 2023).

For ergoterapi, barnevern og fysioterapi er kartlagte praksisplasser forholdsvis jevnt spredt utover studieløpet. Innen ernæringsfysiologi er det en klar hovedvekt av praksisplasser det siste studieåret, men det er nødvendig å merke at det er et lite datagrunnlag for denne studieretningen.

3.3.2 Fordeling av praksisplasser ved ulike studieretninger etter semester

Tabell 3-6 viser fordeling av praksisplasser ved ulike studieretninger etter høst- og vårsemester.

Tabell 3-6: Fordeling av praksisplasser ved ulike studieretninger etter semester

Studieretning	Antall plasser	Vår	Høst	Andel vår	Andel høst
Sykepleie	5 626	1 890	3 736	34 %	66 %
Vernepleie	1 671	780	891	47 %	53 %
Ergoterapi	177	68	109	38 %	62 %
Fysioterapi	108	53	55	49 %	51 %
Barnevern	600	213	387	36 %	64 %
Ernæringsfysiologi	32	4	28	13 %	88 %

Notat: I datagrunnlaget for sykepleie er 14 praksisplasser ikke fordelt på ulike år i studieløpet. Tilsvarende tall for henholdsvis vernepleie og barnevern er 333 og 1. For resterende studieretninger er praksisplasser fullt ut fordelt.

For samtlige studieretninger, foruten ernæringsfysiologi, er praksisplasser forholdsvis jevnt spredt mellom høst og vår med en viss overvekt av plasser om høsten. Sykepleie, ergoterapi og barnevern har nærmere to tredjedeler av praksisplassene om høsten. Gjennomføring av bacheloroppgave, som ofte er om våren i det siste året for mange studenter, kan bidra til å forklare en viss overvekt av praksisplasser på høstsemesteret. For ernæringsfysiologi er det en klar overvekt for høstsemesteret, men det bør merkes at tallene for ernæringsfysiologi bærer preg av et relativt lite datagrunnlag.

3.3.3 Fordeling av praksisplasser etter tilknytting til kommunal tjenstedel

Tabell 3-7 viser fordeling av praksisplasser etter tilknytting til kommunale tjenstedeler.

Tabell 3-7: Fordeling av praksisplasser etter tilknytting til kommunal tjenstedel

Studieretning	Admin.	Helseinstitusjon	Ambulante tjenester*	Helsestasjon	Barneverntjeneste	Barnehage	Psykisk helse-/rus	Annet
Sykepleie	3 %	52 %	20 %	2 %			9 %	15 %
Vernepleie		63 %	4 %					33 %
Ergoterapi		7 %						93 %
Fysioterapi		10 %						90 %
Barnevern	12 %				63 %	16 %		9 %
Ernæringsfysiologi		31 %	25 %					44 %

Notat: I datagrunnlaget for sykepleie er 379 praksisplasser ikke fordelt på ulike år i studieløpet. Tilsvarende tall for vernepleie og barnevern er henholdsvis 162 og 143. For resterende studieretninger er praksisplasser fullt ut fordelt. *herunder hjemmetjenesten.

Flesteparten av de kartlagte praksisplasser for sykepleiestudiet er innen helseinstitusjoner. Videre er 20 prosent innen ambulante tjenester, og 9 prosent innen psykisk helse- og rusomsorg. For vernepleie fremgår det at 63 prosent av praksisplassene er innen helseinstitusjoner, og en stor del av resterende plasser ikke favnes av noen av definerte tjenstedeler og plasseres i «annet»-kategorien. Det er mulig at «annet»-kategorien favner praksisplasser der kontaktpersonene er usikre på hvilken kommunal tjenstedel praksisplassen inngår, eller at praksisplassen omfatter flere av kategoriene eller er ukjent/undefinert for kontaktpersonen som fyller ut spørreskjemaet. Utover dette så er det tenkelig at for vernepleie er en del av «annet»-kategorien omfattet av skoler og aktivitetsskoler. Praksisplasser for ergoterapi og fysioterapi lar seg ikke definere av oppsatte tjenstedeler i spørreskjemaet, og fordeler seg på «annet»-kategorien i all hovedsak. Dette kan for eksempel inkludere NAV, skoler, folkehelse- og forebyggende helsetjenester. En stor andel av praksisplassene for barnevern er på barneverntjeneste, mens resterende praksisplasser for denne studieretningen fordeler seg på administrasjon, barnehage og annet. Slik som for vernepleie er skoler et nærliggende eksempel på hva «annet»-kategorien kan omfatte for barnevernstudiet. For ernæringsfysiologi er kartlagte praksisplasser innen helseinstitusjoner, ambulante tjenester og annet.

4. Kjennetegn ved utvalgte kommuner

I enkelte geografiske områder har vi god informasjon om antall kommunale praksisplasser. En analyse av disse områdene tyder på det stort sett er større kommuner, og kommunene rundt studiestedet som har flest praksisplasser. Dette er også tilfellet når vi justerer for kommunestørrelse målt som antall innbyggere. Utover dette virker det å være lite fellestrekk på tvers av kommuner som har mange praksisplasser. Til tross for at det er lang reisevei mellom enkelte av de store kommunene og studiestedet er det flere større kommuner som har mange praksisplasser.

For noen kommuner har vi tilnærmet full informasjon om praksisplasser for noen studieretninger. Mange av disse kommunene har mange praksisplasser, både totalt og målt per 1 000 innbygger. I dette kapittelet ser vi nærmere på kommuner og studieretninger i ulike deler av landet der vi har god informasjon om praksisplassene. For hver av studieretningene i områdene trekker vi frem de ti kommunene med flest antall praksisplasser, og flest plasser per 1 000 innbyggere. Før disse resultatene presenteres gis en kort oversikt over kommunene med flest praksisplasser samlet sett (alle utdanningsinstitusjoner og studieretninger).

4.1 Kommuner med flest praksisplasser samlet

Til tross for mangelfull rapportering fra utdanningsinstitusjoner i flere av de store byene er det fortsatt de største kommunene som har flest praksisplasser (Tabell 4-1). Oslo og Bergen topper listen over antall praksisplasser kartlagt i denne utredningen, med henholdsvis 721 og 455 brukte plasser i studieåret 2022/23. Kommunene med flest praksisplasser er i hovedsak større kommuner i sentrale strøk, og det er kort reiseavstand til nærmeste utdanningsinstitusjon. Ser vi på antall praksisplasser per 1 000 innbygger er det flest praksisplasser i Namsos, Rana og Hustadvika, med 12,1, 7,6 og 6,6 praksisplasser per 1 000 innbygger (Tabell 4-2). Av kommunene med flest praksisplasser justert for innbyggertall finner vi mellomstore kommuner (20 000 – 30 000 innbyggere) og flere små kommuner (under 5 000 innbyggere). Kommunene er i sentralitetsklasse 4, 5 og 6 (minst sentrale kommuner), og reiseavstanden til nærmeste campus er for flere av kommunene over 30 kilometer. Det presiseres at manglende rapportering fra enkelte utdanningsinstitusjoner og studieretninger gjør at tallene i Tabell 4-1 og Tabell 4-2 må tolkes med varsomhet. Antall praksisplasser i hver kommune vil i stor grad påvirkes av hvilke utdanningsinstitusjoner som har rapportert data til kartleggingen.

For kommuner i Agder og Nordland har vi i denne kartleggingen relativt god rapportering om antall praksisplasser. Dette gjør det mulig å se nærmere på hvilke kommuner i disse fylkene det er rapportert om brukte praksisplasser, og hvilke kommuner som ikke tilbyr praksisplasser til utdanningsinstitusjonene. I Tabell 8-1 og Tabell 8-2 (Vedlegg C) presenteres en oversikt over antall brukte praksisplasser for alle kommunene i disse fylkene. Fra tabellene fremgår det at kommuner med få praksisplasser typisk er små kommuner med lav sentralitetsklasse (5 og 6). Det virker ikke å være noen tydelig sammenheng mellom antall praksisplasser og utgifter til helse- og omsorgstjenester (målt per innbygger). I Agder er det kun Bykle som ikke har praksisplasser, en liten kommune med lang reiseavstand til nærmeste utdanningsinstitusjon. I Nordland har vi ikke data for noen praksisplasser i Sømna, Vega, Vevelstad, Lurøy, Rødøy, Evenes, Værøy og Moskenes. Alle disse er små kommuner med den laveste sentralitetsklassen (sentralitetsklasse 6). Reiseavstanden er også relativt lang til nærmeste campus for alle disse kommunene (Evenes skiller seg ut med kortest reiseavstand (om lag 50 kilometer)).

Tabell 4-1: Oversikt over kommuner med flest praksisplasser totalt (alle utdanningsinstitusjoner og studieretninger), brukte praksisplasser studieåret 2022/-23

Kommune	Antall praksisplasser	Innbyggertall	Sentralitetsklasse	Samlede bruttokostnader helse og omsorg per innbygger 2022	Avstand til nærmeste campus (km)	Avstand til nærmeste campus (min)
Oslo	721	709 037	1	28,7	6	15
Bergen	455	289 330	2	36,4	3	8
Fredrikstad	360	84 444	2	36,5	2	3
Kristiansand	342	115 569	3	31,5	3	6
Trondheim	325	212 660	2	33,0	4	9
Bærum	255	129 874	1	34,6	8	9
Arendal	236	45 891	3	36,5	24	27
Sarpsborg	210	59 038	2	36,9	19	26
Molde	208,65	32 446	4	39,4	3	7
Rana	198	25 980	4	38,8	1	2

Merk: Kartleggingen har ikke fullstendige data, og det mangler data fra flere utdanningsinstitusjoner og studieretninger. Listen presentert i denne tabellen må derfor tolkes med varsomhet og antall praksisplasser i hver kommune vil i stor grad påvirkes av hvilke utdanningsinstitusjoner som har rapportert data.

Tabell 4-2: Oversikt over kommuner med flest praksisplasser per 1000 innbygger (alle utdanningsinstitusjoner og studieretninger), brukte praksisplasser studieåret 2022/-23

Kommune	Antall praksisplasser per 1000 innbyggere	Antall praksisplasser	Innbyggertall	Sentralitetsklasse	Samlede bruttokostnader helse og omsorg per innbygger 2022	Reiseavstand (km) til nærmeste campus	Reisetid (min) til nærmeste campus
Namsos	12,1	180,75	14 923	4	36,2	1	2
Rana	7,6	198	25 980	4	38,8	1	2
Hustadvika	6,6	87,65	13 341	5	37,0	27	33
Aukra	6,5	23,65	3 654	5	31,6	22	42
Molde	6,4	208,65	32 446	4	39,4	3	7
Narvik	6,2	133	21 515	4	40,3	2	6
Grong	6,1	14	2 296	5	29,2	50	56
Iveland	6,0	8	1 344	5	23,3	37	45
Åsnes	5,8	42	7 267	5	42,3	47	47
Høylandet	5,8	7	1 216	6	36,0	50	54

Merk: Kartleggingen har ikke fullstendige data, og det mangler data fra flere utdanningsinstitusjoner og studieretninger. Listen presentert i denne tabellen må derfor tolkes med varsomhet og antall praksisplasser i hver kommune vil i stor grad påvirkes av hvilke utdanningsinstitusjoner som har rapportert data

4.2 Praksisplasser for sykepleie i kommuner i Nord-Norge

Vi har mottatt informasjon om praksisplasser for sykepleie i kommuner i Nord-Norge fra både Universitetet i Tromsø og Nord Universitet. For Universitetet i Tromsø har vi informasjon fra studiestedet i Narvik, mens Nord Universitet har vi for studiestedene i Namsos, Bodø, Vesterålen og Helgeland.

De kommunene som har flest antall praksisplasser er større kommuner med kort avstand i både kilometer og minutter mellom praksisplasskommunen og studiestedet (Namsos, Rana og Narvik). Disse kommunene er kommuner i sentralitetsklasse 4. Også når vi justerer for antall innbyggere er det Namsos, Rana og Narvik som har flest praksisplasser.

Det er også enkelte mindre kommuner som har et relativt høyt antall praksisplasser målt som plasser per 1 000 innbyggere. Dette er for eksempel Namsskogan som har 4 praksisplasser for sykepleiestudenter, og 814 innbyggere. Namsskogan ligger relativt langt unna Nord Universitet i Namsos (119 km), men har likevel mange praksisplasser per 1 000 innbyggere. Grong er også en liten kommune (2 296 innbyggere) som har relativt mange praksisplasser (11).

Sammenlignet med andre deler av landet har kommunene i Nord et forholdsvis høyt antall praksisplasser per 1 000 innbyggere. Det kan være flere årsaker til dette, for eksempel at det vurderes som viktig for kommunene å tilby praksisplasser for å beholde ferdigutdannede kandidater i regionen. Vi har ikke gått nærmere inn i mulige forklaringer på dette som en del av arbeidet med denne kartleggingen.

Tabell 4-3: Praksisplasser for sykepleie i kommuner i Nord-Norge, etter kjennetegn

Institusjon og sted	Kommune (innbyggere 2022)	Antall praksisplasser	Antall praksisplasser per 1000 innbyggere	Sentralitetsklasse	Helse- og omsorgsutgifter per 1000 innbygger 2022	Avstand (km)	Avstand (min)
Kommuner med flest plasser (totalt)							
Nord (Helgeland)	Rana (25 980)	187	7,2	4	35 891	1	2
Nord (Namsos)	Namsos (14 923)	139	9,3	4	42 504	1	2
Nord (Bodø)	Bodø (53 259)	117	2,2	3	32 338	9	13
UiT (Narvik)	Narvik (21 515)	115	5,3	4	46 101	2	6
Nord (Helgeland)	Vefsn (13 342)	55	4,1	4	40 722	87	93
Nord (Namsos)	Steinkjer (23 955)	41	1,7	4	35 758	74	81
Nord (Namsos)	Nærøysund (9 890)	31	3,1	6	43 346	88	127
Nord (Vesterålen)	Hadsel (8 184)	22	2,7	5	36 940	16	17
Nord (Vesterålen)	Sortland (10 561)	20	1,9	4	34 579	28	31
Nord (Vesterålen)	Vestvågøy (11 551)	19	1,6	5	38 567	210	216
Kommuner med flest plasser, justert for antall innbygger							
Nord (Namsos)	Namsos (14 923)	139	9,3	4	42 504	1	2
Nord (Helgeland)	Rana (25 980)	187	7,2	4	35 891	1	2
UiT (Narvik)	Narvik (21 515)	115	5,3	4	46 101	2	6
Nord (Namsos)	Namsskogan (814)	4	4,9	6	60 925	119	118
Nord (Namsos)	Grong (2 296)	11	4,8	5	47 733	50	56
Nord (Helgeland)	Træna (444)	2	4,5	6	59 948	118	616
Nord (Bodø)	Røst (469)	2	4,3	6	57 401	141	447
Nord (Helgeland)	Vefsn (13 342)	55	4,1	4	40 722	87	93
Nord (Namsos)	Overhalla (3 873)	15	3,9	5	33 586	24	28
Nord (Namsos)	Høylandet (1 216)	4	3,3	6	54 611	50	54

4.3 Praksisplasser for sykepleie i kommuner i Innlandet

I Innlandet tilbyr både NTNU og Høgskolen i Innlandet sykepleiestudier. For NTNU foregår studiet ved campus Gjøvik, og for Høgskolen i Innlandet foregår studiene ved campus Elverum, Kongsvinger og Tynset. Det er både store og små kommuner i Innlandet som tilbyr praksisplasser, og som har et relativt stort antall praksisplasser per 1000 innbyggere. Enkelte av disse kommunene ligger nærme studiestedene, mens andre har lengre avstand.

Av kommunene med flest praksisplasser finner vi også de mest folkerike kommunene i regionen (Hamar, Gjøvik, Ringsaker, Kongsvinger, Stange og Lillehammer). For kommunene i Innlandet er det ikke en tydelig sammenheng mellom kort avstand mellom kommunen og studiestedet og høyt antall praksisplasser per 1000 innbyggere. Det er heller ikke de største kommunene som har flest praksisplasser per 1000 innbyggere, selv om de har flest praksisplasser totalt sett. Åsnes kommune har flest praksisplasser per 1000 innbyggere (5,78). Dette er en relativt liten kommune med 7 267 innbyggere og sentralitetsklasse 5.

Tabell 4-4: Praksisplasser for sykepleie i kommuner i Innlandet, etter kjennetegn

Institusjon og sted	Kommune (innbyggere 2022)	Antall praksisplasser	Antall praksisplasser per 1000 innbyggere	Sentralitetsklasse	Helse- og omsorgsutgifter per 1000 innbygger 2022	Avstand (km)	Avstand (min)
Kommuner med flest plasser (totalt)							
HINN (Elverum)	Hamar (32 382)	125	3,9	2	43 933	32	34
NTNU (Gjøvik)	Gjøvik (30 563)	116	3,8	3	35 924	1	5
HINN (Elverum)	Elverum (21 568)	100	4,6	3	34 695	4	9
NTNU (Gjøvik)	Ringsaker (35 475)	76	2,1	3	34 505	38	40
HINN (Kongsvinger)	Kongsvinger (17 966)	67	3,7	3	40 320	3	7
HINN (Elverum)	Stange (21 356)	66	3,1	3	38 690	32	30
NTNU (Gjøvik)	Lillehammer (28 560)	50	1,8	3	36 354	48	55
NTNU (Gjøvik)	Østre Toten (14 896)	44	3,0	4	35 173	18	25
HINN (Elverum)	Åsnes (7 267)	42	5,8	5	47 253	47	47
HINN (Elverum)	Ringsaker (35 475)	31	0,9	3	34 505	42	36
Kommuner med flest plasser, justert for antall innbygger							
HINN (Elverum)	Åsnes (7 267)	42	5,8	5	47 253	47	47
HINN (Elverum)	Åmot (4 213)	22	5,2	5	38 924	33	32
HINN (Elverum)	Elverum (21 568)	100	4,6	3	34 695	4	9
HINN (Tynset)	Tynset (5 628)	26	4,6	5	43 335	1	2
HINN (Elverum)	Hamar (32 382)	125	3,9	2	43 933	32	34
NTNU (Gjøvik)	Gjøvik (30 563)	116	3,8	3	35 924	1	5
HINN (Kongsvinger)	Kongsvinger (17 966)	67	3,7	3	40 320	3	7
NTNU (Gjøvik)	Søndre Land (5 564)	20	3,6	4	49 216	29	33
HINN (Kongsvinger)	Sør-Odal (8 069)	28	3,5	4	36 143	24	28
HINN (Elverum)	Våler (Innlandet) (3 625)	12	3,3	5	44 641	33	36

4.4 Praksisplasser for vernepleie i kommuner i Molde-regionen

Høgskolen i Molde tilbyr vernepleiestudie og har praksisplasser i Molde-området. Det er flest praksisplasser i absolutt verdi og per 1000 innbyggere i Molde. Det er også Molde kommune som har kortest avstand til studiestedet. Deretter har Vestnes kommune relativt mange praksisplasser per 1000 innbyggere, mens Ålesund og Kristiansund har mange plasser i absolutt verdi. Det er liten sammenheng mellom kommunestørrelse, sentralitet og avstand, og antall praksisplasser per 1000 innbyggere. Det er både store og små kommuner, med kort og lengre avstand til studiestedet som har mange praksisplasser per 1000 innbyggere. Enkelte større kommuner som Kristiansund har lavere antall praksisplasser per 1000 innbyggere. Dette kan henge sammen med at det er relativt lang avstand til studiestedet (74 km).

Tabell 4-5: Praksisplasser for vernepleie i kommuner i Molde-regionen, etter kjennetegn

Institusjon og sted	Kommune (innbyggere 2022)	Antall praksisplasser	Antall praksisplasser per 1000 innbyggere	Sentralitetsklasse	Helse- og omsorgsutgifter per 1000 innbygger 2022	Avstand (km)	Avstand (min)
Kommuner med flest plasser (totalt)							
HiMolde	Molde (32 446)	61	1,9	4	41 902	3	7
HiMolde	Ålesund (67 520)	23	0,3	3	34 953	74	113
HiMolde	Kristiansund (24 159)	21	0,9	4	40 173	74	89
HiMolde	Hustadvika (13 341)	15	1,1	5	36 890	27	33
HiMolde	Vestnes (7 051)	12	1,7	5	58 570	21	60
HiMolde	Averøy (5 872)	8	1,3	5	39 116	77	88
HiMolde	Sunndal (7 110)	6	0,8	5	44 622	92	100
HiMolde	Ørsta (10 929)	5	0,4	4	35 593	122	186
HiMolde	Rauma (7 046)	4	0,5	5	40 354	61	82
HiMolde	Surnadal (5 912)	4	0,6	5	43 232	133	155
Kommuner med flest plasser, justert for antall innbygger							
HiMolde	Molde (32 446)	61	1,9	4	41 902	3	7
HiMolde	Vestnes (7 051)	12	1,7	5	58 570	21	60
HiMolde	Averøy (5 872)	8	1,3	5	39 116	77	88
HiMolde	Hustadvika (13 341)	15	1,1	5	36 890	27	33
HiMolde	Gjemnes (2 669)	3	1,0	5	41 513	38	46
HiMolde	Tingvoll (3 031)	3	0,9	5	43 417	80	87
HiMolde	Kristiansund (24 159)	21	0,9	4	40 173	74	89
HiMolde	Surnadal (5 912)	6	0,8	5	44 622	92	100
HiMolde	Aure (3 381)	3	0,8	6	43 842	123	169
HiMolde	Smøla (2 158)	2	0,8	6	54 373	93	136

4.5 Praksisplasser for sykepleier i Agder

I Agder er det Universitetet i Agder som tilbyr sykepleierstudiet, og universitetet har campus både i Kristiansand og Grimstad. Institusjonen oppgir at de har felles avtaler for praksisplasser for de to studiestedene. Kristiansand, Arendal og Grimstad har flest praksisplasser totalt, men justert for antall innbyggere i kommunen har Iveland og Birkenes flere.

Tabell 4-6: Praksisplasser for vernepleie i kommuner i Agder-regionen, etter kjennetegn

Institusjon og sted	Kommune (innbyggere 2022)	Antall praksisplasser	Antall praksisplasser per 1000 innbyggere	Sentralitetsklasse	Helse- og omsorgsutgifter per 1000 innbygger 2022	Avstand (km)	Avstand (min)
Kommuner med flest plasser (totalt)							
UiA	Kristiansand (115 569)	295	2,6	3	29 422	3	6
UiA	Arendal (45 891)	203	4,4	3	35 222	24	27
UiA	Grimstad (24 587)	78	3,2	3	32 329	2	3
UiA	Lindesnes (23 479)	70	3,0	4	37 835	40	38
UiA	Vennesla (15 294)	38	2,5	4	31 995	18	25
UiA	Lillesand (11 419)	33	2,9	3	33 931	18	18
UiA	Birkenes (5 390)	25	4,6	4	34 668	29	27
UiA	Flekkefjord (9 216)	20	2,2	4	44 236	104	112
UiA	Tvedestrand (6 184)	16	2,6	4	45 989	44	39
UiA	Lyngdal (10 751)	16	1,5	4	35 061	67	70
Kommuner med flest plasser, justert for antall innbygger							
UiA	Iveland	8	6,0	5	31 403	37	45
UiA	Birkenes (5 390)	25	4,6	4	34 668	29	27
UiA	Arendal (45 891)	203	4,4	3	35 222	24	27
UiA	Grimstad (24 587)	78	3,2	3	32 329	2	3
UiA	Lindesnes (23 479)	70	3,0	4	37 835	40	38
UiA	Lillesand (11 419)	33	2,9	3	33 931	18	18
UiA	Tvedestrand (6 184)	16	2,6	4	45 989	44	39
UiA	Kristiansand (115 569)	295	2,6	3	29 422	3	6
UiA	Kvinesdal (6 024)	15	2,5	5	45 495	96	103
UiA	Vennesla (15 294)	38	2,5	4	31 995	18	25

Studiested kan være enten Kristiansand eller Grimstad. Reiseavstand og -tid er estimert til nærmeste studiested.

5. Oppsummering og samlet vurdering

Det er viktig med praksisplasser i kommunene for å sørge for at fremtidens helsepersonell har relevant erfaring og kompetanse for å dekke etterspørselen etter arbeidskraft i kommunale helse- og omsorgstjenestene. Det er i dag variasjon i hvor mange praksisplasser det er i ulike kommuner, og dette reflekterer i stor grad lokasjonen til utdanningsinstitusjonene. Det er krevende å si noe om hvor dekningen fremstår som lav, og hvor den fremstår som særlig god. Trolig vil den økte etterspørselen etter helsepersonell i kommunal sektor også kunne skape flere praksisplasser der det er behov. Det er imidlertid viktig at utdanningsinstitusjonene har gode samarbeidsavtaler med kommunene, for å lykkes med gode praksisordninger.

Bakgrunn for oppdraget

Kommunene har en viktig rolle i å tilby praksisplasser for helse- og sosialfagsstudenter. Praksisplasser i kommunene er både viktig for å sørge for tilstrekkelig antall plasser for at studentene kan fullføre sin utdanning, og for å gi studentene den erfaringen som er relevant for sine fremtidige arbeidsplasser, som i økende grad vil være innenfor kommunale helse- og omsorgstjenester.

Kommunene har ulike forutsetninger og interesse for å tilby praksisplasser. Behovet for praksisplasser er knyttet til utdanningsinstitusjonene, som selv velger hvilke kommuner de vil inngå samarbeid med. Deretter er det ofte opp til studentene å søke seg til en plass blant kommunene institusjonene har avtale med. Det er begrenset kunnskap om kommunale praksisplasser i dag. Formålet med denne kartleggingen har vært å kartlegge antallet praksisplasser i kommunene, fordelt på studieretninger, studieår og type kommunale praksisplass. Hensikten er å bidra med kunnskap om kapasiteten i kommunene.

Kartleggingen inkluderer studieretningene sykepleie, ergoterapi, fysioterapi, vernepleie, barnevern og ernæringsfysiologi. Vi har inkludert utdanningsinstitusjonene som tilbyr disse studieretningene i utvalget vårt (16 utdanningsinstitusjoner). Totalt 11 av utdanningsinstitusjonene bidro med informasjon. Kartleggingen inkluderer dermed ikke informasjon om praksisplasser for alle utdanningsinstitusjoner og studieretninger.

Oppsummering av funn

Felles for de ulike utdanningsinstitusjonene og studieretningene er at de har flest praksisplasser i de større kommunene som er lokalisert i nærheten av studiestedet. De større studieretningene har også ofte praksisplassene spredt over flere kommuner, samtidig som mange av plassene ofte er i de største kommunene i nærheten av studiestedet. De mindre studieretning har færre praksisplasser spredt over færre kommuner. Typisk for disse kommunene er også at de er nærmere campus.

Det er vanskelig å fastslå om kommunene tilbyr nok praksisplasser til å dekke utdanningsinstitusjonenes behov, basert på våre data. En sammenligning av antall studieplasser og antall kommunale praksisplasser (korrigert for andelen praksisplasser som dekkes av andre sektorer enn kommunen) kan imidlertid belyse tema i noen grad. De fleste av utdanningsinstitusjonene ser ut til å ha god dekning av kommunale praksisplasser. Basert på en slik sammenligning kan det se ut som det er noe større mangel på kommunale praksisplasser for ernæringsfysiologi og barnevern. Det kan imidlertid være andre forklaringer på at det kan se ut som disse studieretningene har for få kommunale praksisplasser. Videre kan det også være slik at utdanningsinstitusjonene ønsker eller har behov for flere praksisplasser i kommunene, selv om dekningen (målt som forholdet mellom studieplasser og antall praksisplasser) ser ut til å være god. Som beskrevet tidligere kan det tenkes at utdanningsinstitusjonene hadde foretrukket en annen organisering av studieløpet dersom det var flere praksisplasser tilgjengelig.

Innsamlet data viser at det er variasjon mellom de ulike studieretningene i hvilket studieår praksis gjennomføres. For sykepleie og ernæringsfysiologi er det flest praksisplasser tredje studieår. For vernepleie, barnevern og fysioterapi er det flest andre studieår, og for ergoterapi er det flest første studieår. For samtlige studieretninger, foruten ernæringsfysiologi, er praksisplasser forholdsvis jevnt spredt mellom høst og vår med en viss overvekt av plasser om høsten. Sykepleie, ergoterapi og barnevern har nærmere to tredjedeler av praksisplassene om høsten. Ernæringsfysiologi har en klar overvekt på høstsemesteret.

For både vernepleie- og sykepleiestudiet er de aller fleste praksisplasser i kommunale helseinstitusjoner, og det er også en del i ambulante tjenester (herunder hjemmetjenester). For ergoterapi og fysioterapi er de fleste praksisplassene i andre kommunale tjenester, som for eksempel kan inkludere skoler og kommunale folkehelse- og forebyggende tjenester. Barnevern har flest praksisplasser i barnevernsinstitusjoner.

For enkelte geografiske områder og studieretninger har vi god informasjon om antall kommunale praksisplasser. Dette er for eksempel sykepleiestudiet i Nord. En del av kommunene i Nord har mange praksisplasser per 1000 innbyggere. Det som kjennetegner disse kommunene, er at de ligger nærmere studiestedene og at det dermed er kort reisevei mellom utdanningsinstitusjonen og praksisplasskommunen. I Innlandet er det også mange kommuner med mange praksisplasser per 1000 innbyggere, men det er her en mindre tydelig sammenheng mellom dette og reisevei fra utdanningsinstitusjonen til praksisplasskommunen. For vernepleiestudiet i Molde og Agder er det også flest praksisplasser per 1000 innbyggere i kommunene der utdanningsinstitusjonen er lokalisert. Generelt virker det å være liten sammenheng mellom kommunens helse- og omsorgsutgifter per 1000 innbyggere og antall praksisplasser, uten at vi har gjennomført grundige analyser av en slik sammenheng. Målt i totalt antall praksisplasser er det de store kommunene som har flest praksisplasser, til tross for at det er lang reisevei mellom enkelte av disse kommunene og studiestedet.

Som beskrevet tidligere mangler vi data for antall praksisplasser fra OsloMet, HVL og UiS (sykepleie). Dette innebærer at kartleggingen har begrenset med informasjon fra enkelte geografiske områder, og da særlige store byer som Oslo, Bergen og Stavanger. Dette er en svakhet ved kartleggingen, og gjør at vi ikke kan utarbeide komplette oversikter over hvilke kommuner som tilbyr og ikke tilbyr praksisplasser. Vi forventer at vi mangler informasjon fra kommuner som tilbyr relativt mange praksisplasser. Den manglende rapporteringen gjør det krevende å tolke dataene ettersom få eller ingen plasser i en kommune kan skyldes at det ikke er rapportert data fra studiestedene som har avtale med kommunen. Det kan tenkes at store utdanningsinstitusjoner har kandidater i praksis også i kommuner med lang avstand til campus.

Samlet vurdering av funn

Våre data tyder på at praksisplassene i stor grad er sentrert i kommunene rundt og kommunen der utdanningsinstitusjonen har campus. Utover dette fremstår det ikke som det er noen tydelig kjennetegn ved kommunene som tilbyr mange praksisplasser. Enkelte utdanningsinstitusjoner er lokalisert i mindre sentrale deler av landet, med nærliggende kommuner av mindre størrelse. Disse kommunene kan ha begrenset mulighet til å tilby praksisplasser, fordi kommunenes tjenester er av begrenset størrelse.

Utdanningsinstitusjoner tiltrekker seg studenter fra hele landet, og studenter som andel av kommunens befolkning kan være høy mange steder. Dette kan tilsi at de kommunale helsetjenestene ikke er av en slik størrelse at de kan tilby nok praksisplasser til alle studenter. Mange studier gir studentene mulighet til å finne praksisplasser selv, og det kan dermed være enkelte studenter som gjennomfører praksisperioden i kommuner langt unna studiestedet. For enkelte kommuner kan praksisplasser også være en viktig del av arbeidskraften, for eksempel i kommuner med stor andel eldre og dermed stort behov for arbeidskraft i helsetjenestene.

Det er krevende å si noe om hvilke deler av landet der dekningen er dårlig, eller hvor hvilke studier. Trolig vil den økte etterspørselen etter helsepersonell i kommunal sektor også kunne skape flere praksisplasser. Det er imidlertid viktig at utdanningsinstitusjonene har gode samarbeidsavtaler med kommunene, for å lykkes med gode praksisordninger.

Kvalitative tilbakemeldinger fra praksiskoordinatorer

I forbindelse med kartleggingen har vi fått noen kvalitative vurderinger fra enkelte praksiskoordinatorer. De peker på at antall praksisplasser i de ulike kommunene er relativt stabilt fra år til år, og at det for sykepleie og vernepleier per i dag ikke er mangel på praksisplasser. Samtidig har det blitt pekt på at det periodevis kan være mangel på praksisplasser for sykepleierutdanningen, særlig innen psykisk helse og sykehjemstjenester. Mangelen gjelder særlig når hele kullet skal ut i praksis samtidig. Det er også blitt pekt på at det ikke er nok praksisplasser ved barneverntjenestene, selv om antallet har vært økende de siste årene. Dette stemmer godt overens med sammenligningene vi har gjort av antall studieplasser og praksisplasser, der barnevern skiller seg ut med få praksisplasser per studieplass.

Vi har også fått tilbakemelding om at studiestedene legger vekt på faglig gode praksissteder og veiledere, samt beliggenhet, når de jobber med avtaler om praksisplasser i kommunene. Det ble særlig trukket frem som en fordel med nærhet til studiestedet på grunn av studentens bosituasjon og mangel på gode kollektivtransporttilbud i flere kommuner og at de ønsket flere praksisplasser nær der studenten bor. Tett og godt samarbeid mellom

kommune og utdanningsinstitusjon ble også pekt på som viktig for gjennomføringen av praksisstudiene. Kommunene trekker også frem viktigheten av arbeid for å øke dialogen og kommunikasjonen med utdanningsinstitusjonene, men at hovedutfordringen for å øke antall praksisplasser i kommunen er kapasiteten (KS, 2023).

For å kunne vurdere om disse tilbakemeldingene er representative bør det gjennomføres en mer strukturert informasjonsinnhenting fra utdanningsinstitusjonene og representanter i kommunal sektor.

Behov for videre undersøkelser

Gjennom arbeidet med denne kartleggingen har det dukket opp flere spørsmål som ville vært nyttig å belyse ytterligere. Dette handler særlig om i hvilken grad utdanningsinstitusjonene får dekket sitt behov for praksisplasser, og hvilke studieretninger og utdanningsinstitusjoner som opplever mangel på praksisplasser i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Videre vil det være nyttig å bedre forstå hva som er avgjørende for hvor studentene gjennomfører praksis og om praksisstedene varierer mye fra år til år. For å svare ut disse spørsmålene vil det være behov for en mer kvalitativ datainnsamling.

Rammeverket utviklet gjennom denne kartleggingen kan benyttes for å innhente informasjon om antall praksisplasser på et senere tidspunkt. Dette vil gjøre det mulig å følge utviklingen i antall praksisplasser over tid og undersøke om det er store variasjoner i hvor studentene gjennomfører praksis fra år til år. Videre er det også mulig å benytte rammeverket til å innhente data fra andre studieretninger enn de som inngikk i denne kartleggingen.

6. Vedlegg A: Praksisperioder per studieretning

Tabell 6-1: Oversikt over hvor ofte studentene har praksis i kommunal sektor

	Sykepleie*	Vernepleie	Ergoterapi	Fysioterapi	Barnevern	Ernæringsfysiologi
HiMolde	2,5	2,5				
HINN	2	2			1	
HiV					1	
HiØ	2,5	1,5			2	
HVL						
LDH						
Nord	2,5	2			1	
NTNU	2	2			1	
ONH						
OsloMet						
UiA	2,5	1,5				
UiB						1,5
UiS	2					
UiT	2,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
USN		2			2	
VID	2,5	1,5	2			

*Basert på tidligere kartlegging gjennomført av Oslo Economics (2022). For øvrige studieretninger har vi gjennomført en overordnet gjennomgang av studieplanene. Merk: for flere av studieretningene har vi ikke hatt tilgang til informasjon om hvilket tjenestenivå praksisen skal gjennomføres. Der dette har vært tilfelle har vi som en forenkling antatt at halvparten av praksisen gjennomføres i kommunal sektor.

7. Vedlegg B: Kommunale praksisplasser per utdanningsinstitusjon

7.1 Universitetet i Tromsø

Universitetet i Tromsø (UiT) er den utdanningsinstitusjonen i kartleggingen som har flest studieretninger. For UiT er følgende studieretninger inkludert i kartleggingen:

- Sykepleie
- Vernepleie
- Ergoterapi
- Fysioterapi
- Ernæringsfysiologi

Disse studieretningene blir tilbudt ved fire ulike campus: Harstad, Tromsø, Hammerfest og Narvik. Sykepleie tilbys ved alle campusene, mens de andre studieretningene kun tilbys ved ett av dem.

7.1.1 Sykepleie

Sykepleie tilbys ved campusene i Harstad, Tromsø, Hammerfest og Narvik. Totalt antall studieplasser ved studiestart høsten 2022 var 335. I denne kartleggingen det kun oppgitt informasjon om praksisplasser for sykepleie fra Narvik ettersom de andre campusene ikke hadde kapasitet til å besvare spørreskjemaet. I 2022/-23 hadde sykepleiestudiet ved campus Narvik praksisplasser fordelt over tre kommuner, men hovedsakelig i Narvik kommune. Dette kan ha sammenheng med at det er lang avstand til de andre kommunene (Bardu og Målselv) og at disse kommunene er små målt i antall innbyggere. Praksis gjennomføres hovedsakelig på høstsemesteret, og det er praksis både første, andre og tredje studieår (for en nærmere beskrivelse av kjennetegn ved praksisplassene, se kapittel 4).

Tabell 7-1: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for sykepleie ved UiT

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Narvik	115	21 515	5,3
Bardu	3	3 949	0,8
Målselv	1	6 782	0,1

Merk: Vi har ikke informasjon om praksisplasser ved Harstad, Tromsø, Hammerfest

7.1.2 Vernepleie

Vernepleie tilbys ved campus i Harstad som i 2022/-23 hadde praksisplasser fordelt over totalt 21 kommuner. Ved studiestart høsten 2022 var det 50 studieplasser for studieretningen. Kommunene hvor vi finner flest praksisplasser er Harstad og Tromsø. Harstad er den kommunen som ligger nærmest campus og Tromsø er kommunen med flest innbyggere i regionen. For vernepleie ved UiT har vi ikke hatt informasjon om fordeling av praksisplasser etter semester eller studieår.

Tabell 7-2: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for vernepleie ved UiT

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Harstad	33	24 903	1,3
Tromsø	25	77 992	0,3
Alta	16	21 317	0,8
Narvik	11	21 515	0,5
Kvæfjord	8	2 866	2,8
Hadsel	7	8 184	0,9
Vågan	6	9 736	0,6
Bodø	6	53 259	0,1
Rana	6	25 980	0,2
Tjeldsund	5	4 206	1,2
Fauske	5	9 572	0,5
Hammerfest	4	11 310	0,4
Sortland	4	10 561	0,4
Nordreisa	2	4 772	0,4
Lyngen	2	2 714	0,7
Lødingen	2	1 985	1,0
Vestvågøy	2	11 551	0,2
Sør-Varanger	1	9 850	0,1
Målselv	1	6 782	0,1
Bardu	1	3 949	0,3
Meløy	1	6 212	0,2

7.1.3 Ergoterapi

Ergoterapi tilbys ved campus i Tromsø, hvor det var 35 studieplasser høsten 2022. I 2022/-23 hadde ergoterapistudiet praksisplasser fordelt på 15 kommuner, hvor Tromsø kommune var den kommunen hvor det var flest praksisplasser. Det er i tillegg den kommunen som har kortest avstand til campus, og kommunen med flest innbyggere. De fleste praksisplassene er fordelt på høstsemesteret, og flest for første studieår. Det er imidlertid også en del praksisplasser på vårsemesteret, og både på andre og tredje studieår.

Tabell 7-3: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for ergoterapi ved UiT

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Tromsø	40	77 992	0,5
Harstad	7	24 903	0,3
Bodø	4	53 259	0,1
Sørreisa	3	3 428	0,9
Kåfjord	2	2 000	1,0
Hammerfest	2	11 310	0,2
Alta	2	21 317	0,1
Nordreisa	2	4 772	0,4
Lyngen	2	2 714	0,7
Bardu	2	3 949	0,5
Rana	2	25 980	0,1
Vadsø	1	5 593	0,2
Sør-Varanger	1	9 850	0,1
Salangen	1	2 048	0,5
Narvik	1	21 515	0,0

7.1.4 Fysioterapi

Fysioterapi tilbys ved UiTs campus i Tromsø, og det var 45 studieplasser ved studiestart høsten 2022. Samme studieår fant vi praksisplasser i 24 kommuner, og flest praksisplasser i Tromsø kommune. Av kommunene i regionen er Tromsø kommune den som har flest innbyggere og den som ligger nærmest campus. Det er praksis både på vår- og høstsemesteret, og både i første, andre og tredje studieår.

Tabell 7-4: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for fysioterapi ved UiT

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Tromsø	38	77 992	0,5
Hammerfest	7	11 310	0,6
Alta	6	21 317	0,3
Harstad	6	24 903	0,2
Bodø	5	53 259	0,1
Nordreisa	4	4 772	0,8
Senja	4	14 851	0,3
Dyrøy	4	1 056	3,8
Bardu	4	3 949	1,0
Narvik	4	21 515	0,2
Fauske	4	9 572	0,4
Vadsø	2	5 593	0,4
Sør-Varanger	2	9 850	0,2
Kautokeino	2	2 847	0,7
Målselv	2	6 782	0,3
Saltdal	2	4 650	0,4
Vefsn	2	13 342	0,1
Vestvågøy	2	11 551	0,2
Meløy	2	6 212	0,3
Alstahaug	2	7 300	0,3
Sørreisa	1	3 428	0,3
Salangen	1	2 048	0,5
Kvæfjord	1	2 866	0,3
Hadsel	1	8 184	0,1

7.1.5 Ernæringsfysiologi

Ernæringsfysiologi tilbys ved campus i Tromsø som har praksisplasser i seks kommuner. Ved studiestart høsten 2022 var det 35 studieplasser. Det er flest praksisplasser i Tromsø kommune, og dette var praksisplasser på første studieår vårsemester. I de andre kommunene var det praksisplasser for tredje studieår høstsemester. For de andre kommunene som har praksisplasser (Harstad, Bodø, Meløy, Senja og Alstahaug) er reiseveien til campus i Tromsø forholdsvis lang (fra 150 til 750 kilometer).

Tabell 7-5: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for ernæringsfysiologi ved UiT

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Tromsø	4	77 992	0,1
Harstad	2	24 903	0,1
Bodø	2	53 259	0,0
Meløy	2	6 212	0,3
Senja	1	14 851	0,1
Alstahaug	1	7 300	0,1

7.1.6 Barnevern

Barnevern tilbys ved campus i Alta, men har også studenter ved campusene i Harstad og Tromsø. Ved studiestart høsten 2022 var det 84 studieplasser for barnevern ved UiT. Samme studieår hadde barnevernstudiet praksisplasser fordelt over 18 kommuner. Harstad, Alta og Tromsø er kommunene med flest antall praksisplasser i tillegg til at de også er kommunene som har kortest vei til campus. Praksis er både høst og vår, hvor det er flest praksisplasser på vårsemesteret.

Tabell 7-6: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for barnevern ved UiT

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Harstad	38	24 903	1,5
Alta	29	21 317	1,4
Tromsø	14	77 992	0,2
Senja	4	14 851	0,3
Narvik	2	21 515	0,1
Hammerfest	2	11 310	0,2
Karasjok	2	2 543	0,8
Hasvik	2	970	2,1
Lebesby	2	1 226	1,6
Porsanger	1	3 863	0,3
Målselv	1	6 782	0,1
Vadsø	1	5 593	0,2
Kåfjord	1	2 000	0,5
Salangen	1	2 048	0,5
Bardu	1	3 949	0,3
Balsfjord	1	5 517	0,2
Storfjord	1	1 836	0,5
Skjervøy	1	2 790	0,4

7.2 Universitetet i Agder

Studieretningene som er inkludert i kartleggingen for Universitetet i Agder (UiA) er sykepleie og vernepleie, hvor sykepleie er den største av de to studieretningene med 310 studieplasser. Begge studieretningene tilbys ved de to campusene til UiA, Grimstad og Kristiansand.

7.2.1 Sykepleie

Sykepleie tilbys ved campusene Grimstad og Kristiansand, hvorav begge campusene har praksisplasser i de samme kommunene. Ved studiestart høsten 2022 var det totalt 310 studieplasser for studieretningen. Samme år fant vi praksisplasser fordelt over 25 kommuner, hvor det var flest praksisplasser i Kristiansand, Arendal og Grimstad. Disse kommunene ligger nærme campus og har dermed kort reiseavstand. Det er praksis både på vår- og høstsemesteret, og på alle studieårene. Flest praksisplasser er på høstsemesteret, andre studieår.

Tabell 7-7: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for sykepleie ved UiA

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Kristiansand	295	1 155 569	2,6
Arendal	203	45 891	4,4
Grimstad	78	24 587	3,2
Lindesnes	70	23 479	3,0
Vennesla	38	15 294	2,5
Lillesand	33	11 419	2,9
Birkenes	25	5 390	4,6
Flekkefjord	20	9 216	2,2
Tvedestrand	16	6 184	2,6
Lyngdal	16	10 751	1,5
Kvinesdal	15	6 024	2,5
Risør	14	6 806	2,1
Froland	13	6 174	2,1
Farsund	13	9 860	1,3
Iveland	8	1 344	6,0
Evje og Hornnes	5	3 904	1,3
Vegårshei	4	2 143	1,9
Hægebostad	3	1 750	1,7
Eigersund	3	15 011	0,2
Gjerstad	2	2 421	0,8
Åseral	2	911	2,2
Valle	2	1 180	1,7
Sirdal	2	1 837	1,1
Åmli	1	1 786	0,6
Bygland	1	1 136	0,9

7.2.2 Vernepleie

Både Grimstad og Kristiansand tilbyr vernepleie og har praksisplasser i de samme kommunene. Det var totalt 50 studieplasser ved studiestart høsten 2022. Samme år hadde vernepleiestudiet ved UiA praksisplasser fordelt over 13 kommuner, hvor Kristiansand, Grimstad og Arendal var de kommunene med flest praksisplasser. For Kristiansand og Grimstad er det kort reisevei, mens Arendal er en stor kommune. Det er praksis første, andre og tredje studieår, både på vår- og høstsemesteret.

Tabell 7-8: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for vernepleie ved UiA

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Kristiansand	45	1 155 569	0,4
Grimstad	36	24 587	1,5
Arendal	32	45 891	0,7
Lillesand	7	11 419	0,6
Vennesla	4	15 294	0,3
Lindesnes	4	23 479	0,2
Tvedestrand	3	6 184	0,5
Froland	2	6 174	0,3
Evje og Hornnes	2	3 904	0,5
Lyngdal	2	10 751	0,2
Risør	1	6 806	0,1
Birkenes	1	5 390	0,2
Bygland	1	1 136	0,9

7.3 Høgskolen i Molde

For Høgskolen i Molde (HiMolde) er sykepleie og vernepleie studieretningene som er inkludert i kartleggingen. Begge studieretningene tilbys ved campus i Molde. Fra høsten 2023 tilbys også sykepleie ved campus i Kristiansund.

7.3.1 Sykepleie

Sykepleiestudiet ved HiMolde hadde i 2022/-23 praksisplasser fordelt over 13 kommuner. Ved studiestart høsten 2022 var det 130 studieplasser. Det var i Molde kommune det var flest praksisplasser, men også mange i Kristiansund og Hustadvika. Disse tre kommunene er også kommunene med flest innbyggere. Molde er den kommunen som ligger nærmest, mens Kristiansund er en av kommunene hvor avstanden til campus er større. Det er flest praksisplasser på høstsemesteret, og det er praksis i alle studieår.

Tabell 7-9: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for sykepleie ved HiMolde

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Molde	140	32 446	4,3
Kristiansund	78	24 159	3,2
Hustadvika	73	13 341	5,5
Sunndal	24	7 110	3,4
Aukra	21	3 654	5,7
Surnadal	15	5 912	2,5
Vestnes	15	7 051	2,1
Rauma	14	7 046	2,0
Averøy	10	5 872	1,7
Aure	9	3 381	2,7
Gjemnes	8	2 669	3,0
Tingvoll	6	3 031	2,0
Smøla	6	2 158	2,8

7.3.2 Vernepleie

I 2022/-23 hadde vernepleiestudiet ved HiMolde praksisplasser fordelt over 20 kommuner. Høsten 2022 var det 40 studieplasser for studieretningen. Kommunen hvor vi finner flest praksisplasser er Molde kommune, som er den kommunen som er nærmest campus. Det var også en del praksisplasser i Ålesund og Kristiansund, som er kommuner med relativt lang reisevei fra Molde. Det er primært andre studieår som har praksis, og det er praksis både på vår- og høstsemesteret.

Tabell 7-10: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for vernepleie ved HiMolde

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Molde	61	32 446	1,9
Ålesund	23	67 520	0,3
Kristiansund	21	24 159	0,9
Hustadvika	15	13 341	1,1
Vestnes	12	7 051	1,7
Averøy	8	5 872	1,3
Sunnadal	6	7 110	0,8
Ørsta	5	10 929	0,4
Surnadal	4	5 912	0,6
Rauma	4	7 046	0,5
Sula	4	9 636	0,4
Aure	3	3 381	0,8
Tingvoll	3	3 031	0,9
Gjemnes	3	2 669	1,0
Sykkylven	3	7 630	0,3
Aukra	3	3 654	0,7
Ulstein	3	8 797	0,3
Hareid	3	5 159	0,5
Giske	3	8 692	0,3
Smøla	2	2 158	0,8

Merk: plasser utenfor Møre og Romsdal er fordelt jevnt utover kommunene i oversikten basert.

7.4 Høgskolen i Innlandet

Studieretningene som er med i denne kartleggingen for Høgskolen i Innlandet (HINN) er sykepleie, vernepleie og barnevern. HINN har fire campuser, lokalisert i Elverum, Kongsvinger, Lillehammer og Tynset. Sykepleie tilbys ved alle campusene, mens vernepleie og barnevern tilbys ved campus i Lillehammer.

7.4.1 Sykepleie

Sykepleie tilbys ved campusene i Elverum, Kongsvinger, Lillehammer og Tynset. Ved studiestart høsten 2022 var det 299 studieplasser for campusene samlet. De ulike campusene har praksisplasser i ulike kommuner. Totalt for de fire campusene hadde sykepleiestudiet ved HINN i 2022/-23 praksisplasser fordelt over 21 kommuner. Hamar og Elverum var de kommunene hvor det var flest praksisplasser. Selv om Elverum er kommunen med kortest avstand til nærmeste campus, er det Hamar som har flest praksisplasser totalt sett. Det er praksis både på høst- og vårsemesteret, og flest praksisplasser for første og tredje studieår.

Tabell 7-11: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for sykepleie ved HINN

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Hamar	125	32 382	3,9
Elverum	100	21 568	4,6
Kongsvinger	67	17 966	3,7
Stange	66	21 356	3,1
Åsnes	42	7 267	5,8
Ringsaker	31	35 475	0,9
Sør-Odal	28	8 069	3,5
Tynset	26	5 628	4,6
Løten	25	7 836	3,2
Åmot	22	4 213	5,2
Trysil	21	6 582	3,2
Eidskog	15	6 028	2,5
Nord-Odal	15	5 010	3,0
Våler (Innlandet)	12	3 625	3,3
Røros	8	5 598	1,4
Grue	7	4 572	1,5
Os	6	1 844	3,3
Alvdal	6	2 493	2,4
Stor-Elvdal	5	2 281	2,2
Folldal	5	1 519	3,3
Tolga	1	1 555	0,6

7.4.2 Vernepleie

Vernepleiestudiet tilbys ved campus i Lillehammer hvor det i 2022/-23 var fordelt praksisplasser over 14 kommuner. Det var 125 studieplasser ved studiestart høsten 2022. Lillehammer, Gjøvik, Ringsaker og Hamar var de fire kommunene hvor det var flest praksisplasser. Lillehammer er den kommunen som ligger nærmest campus, og dermed kortest reisevei. Det er praksis på alle studieår.

Tabell 7-12: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for vernepleie ved HINN

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Lillehammer	34	28 560	1,2
Gjøvik	30	30 563	1,0
Ringsaker	28	35 475	0,8
Hamar	27	32 382	0,8
Vestre Toten	18	13 635	1,3
Stange	8	21 356	0,4
Gausdal	7	6 129	1,1
Øyer	7	5 161	1,4
Østre Toten	6	14 896	0,4
Ringebu	3	4 416	0,7
Gran	2	13 568	0,1
Sør-Aurdal	2	2 866	0,7
Sel	1	5 567	0,2
Bergen	1	289 330	0,0

7.4.3 Barnevern

Campus i Lillehammer tilbyr barnevernstudiet hvor det i 2022/-23 var praksisplasser fordelt over 20 kommuner. Ved studiestart høsten 2022 var det 95 studieplasser for studieretningen. Det var flest praksisplasser i Hamar, Gjøvik og Lillehammer. Hamar og Gjøvik ligger relativt langt unna studiestedet Lillehammer, men er store kommuner. Generelt er praksisplassene spredt utover mange kommuner, med få plasser per kommune. Alle praksisplassene er for tredje studieår på vårsemesteret.

Tabell 7-13: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for barnevern ved HINN

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Hamar	4	32 382	0,1
Gjøvik	4	30 563	0,1
Lillehammer	3	28 560	0,1
Stange	2	21 356	0,1
Ringsaker	2	35 475	0,1
Ringebu	2	4 416	0,5
Vestre Toten	2	13 635	0,1
Elverum	1	21 568	0,0
Østre Toten	1	14 896	0,1
Lunner	1	9 307	0,1
Gausdal	1	6 129	0,2
Øvre Eiker	1	20 495	0,0
Sel	1	5 567	0,2
Kongsvinger	1	17 966	0,1
Eidsvoll	1	27 338	0,0
Rælingen	1	19 618	0,1
Nesodden	1	20 322	0,0
Drammen	1	103 291	0,0
Sandefjord	1	65 574	0,0
Sandnes	1	82 548	0,0

7.5 Høgskulen i Volda

For Høgskulen i Volda (HiV) er det barnevern som er med i kartleggingen. Studieretningen tilbys ved campus i Volda.

7.5.1 Barnevern

Ved studiestart høsten 2022 var det 60 studieplasser for studieretningen barnevern. Samme studieår fant vi praksisplasser fordelt på 18 kommuner. Molde, Kristiansund og Ålesund var kommunene med flest praksisplasser. Dette er store kommuner, men som ligger relativt langt unna Volda. Få av praksisplassene er i Volda. Praksis er både på første og tredje studieår, og fordelt på vår- og høstsemesteret.

Tabell 7-14: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for barnevern ved HiV

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Molde	8	32 446	0,2
Kristiansund	8	24 159	0,3
Ålesund	8	67 520	0,1
Sula	2	9 636	0,2
Giske	2	8 692	0,2
Volda	2	10 960	0,2
Herøy (Møre og Romsdal)	2	8 842	0,2
Smøla	1	2 158	0,5
Ulstein	1	8 797	0,1
Hareid	1	5 159	0,2
Ørsta	1	10 929	0,1
Vanylven	1	3 013	0,3
Sande	1	2 442	0,4
Sunnal	0,2	7 110	0,0
Surnadal	0,2	5 912	0,0
Rindal	0,2	1 957	0,1
Tingvoll	0,2	3 031	0,1
Gjemnes	0,2	2 669	0,1

Merk: Praksisplasser oppført for Indre Nordmøre er fordelt på de fem kommunene dette omfatter.

7.6 Høgskolen i Østfold

For Høgskolen i Østfold (HiØ) er studieretningene sykepleie, vernepleie og barnevern som er med i kartleggingen. Alle studieretningene tilbys ved campus i Fredrikstad.

7.6.1 Sykepleie

Ved studiestart høsten 2022 var det 240 studieplasser for sykepleie ved HiØ. Samme studieår fant vi praksisplasser fordelt på 12 kommuner, hvor det var flest praksisplasser i Fredrikstad kommune. Det var også mange praksisplasser i Sarpsborg og Moss. Praksis er på alle studieår, og både vår og høst.

Tabell 7-15: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for sykepleie ved HiØ

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Fredrikstad	225	84 444	2,7
Sarpsborg	145	59 038	2,5
Moss	113	51 240	2,2
Indre Østfold	67	46 382	1,4
Halden	52	31 730	1,6
Rakkestad	16	8 371	1,9
Råde	12	8 317	1,4
Hvaler	9	4 762	1,9
Skiptvet	9	3 886	2,3
Våler (Viken)	7	6 023	1,2
Marker	6	3 639	1,6
Aremark	3	1 329	2,3

7.6.2 Vernepleie

For vernepleie var det 95 studieplasser ved studiestart høsten 2022 ved HiØ og vi fant praksisplasser fordelt på 21 kommuner. Fredrikstad kommune var den kommunen med flest antall praksisplasser, etterfulgt av Sarpsborg og Moss. Utover dette er det mange kommuner som har få praksisplasser. Det er praksis på alle studieår, og både på vår og høst.

Tabell 7-16: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for vernepleie ved HiØ

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Fredrikstad	107	84 444	1,3
Sarpsborg	49	59 038	0,8
Moss	33	51 240	0,6
Halden	15	31 730	0,5
Indre Østfold	7	46 382	0,2
Rakkestad	4	8 371	0,5
Råde	4	8 317	0,5
Oslo	4	709 037	0,0
Hvaler	3	4 762	0,6
Asker	3	97 784	0,0
Marker	2	3 639	0,5
Aurskog-Høland	2	17 945	0,1
Nordre Follo	2	62 245	0,0
Frogn	2	16 106	0,1
Trysil	1	6 582	0,2
Ørsta	1	10 929	0,1
Vestby	1	19 089	0,1
Tønsberg	1	58 561	0,0
Lier	1	28 167	0,0
Sandefjord	1	65 574	0,0
Strand	1	13 474	0,1

7.6.3 Barnevern

Høsten 2022 var det 63 studieplasser for barnevern ved HiØ. Samme studieår fant vi praksisplasser fordelt på 18 kommuner, hvor Fredrikstad kommune var den kommunen med flest praksisplasser. Sarpsborg og Moss har også en del praksisplasser. Det er praksis på alle studieår og vår og høst.

Tabell 7-17: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for barnevern ved HiØ

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Fredrikstad	28	84 444	0,3
Sarpsborg	16	59 038	0,3
Moss	14	51 240	0,3
Halden	8	31 730	0,3
Indre Østfold	8	46 382	0,2
Rakkestad	4	8 371	0,5
Ås	4	21 350	0,2
Øvre Eiker	2	20 495	0,1
Nordre Follo	2	62 245	0,0
Oslo	2	709 037	0,0
Voss	1	16 144	0,1
Aurskog-Høland	1	17 945	0,1
Hvaler	1	4 762	0,2
Lillestrøm	1	91 515	0,0
Våler (Viken)	1	6 023	0,2
Råde	1	8 317	0,1
Asker	1	97 784	0,0
Bærum	1	129 874	0,0

7.7 Nord Universitet

Sykepleie og vernepleie er de to studieretningene som er med i kartleggingen for Nord Universitet. Disse studieretningene tilbys ved fem campuser: Bodø, Helgeland, Vesterålen, Namsos og Levanger.

7.7.1 Sykepleie

Sykepleie tilbys ved campusene i Bodø, Helgeland, Vesterålen, Namsos og Levanger. Ved studiestart høsten 2022 var det 415 studieplasser totalt for sykepleie ved Nord Universitet. I denne kartleggingen er oppgitt informasjon om praksisplasser fra alle campusene utenom Levanger. I tillegg er det kun oppgitt praksisplasser for våren 2023 fra campus i Bodø på grunn av manglende tilgjengelig informasjon for høsten 2022. Campus i Bodø sender 1/5 av kullene til campus i Vesterålen for gjennomføring av praksis. I 2022/-23 hadde sykepleiestudiet ved campusene som er med i kartleggingen praksisplasser fordelt over 39 kommuner. Det var flest praksisplasser i kommunene Rana, Namsos og Bodø, som også er de kommunene som har kortest avstand til nærmeste campus ved Nord Universitet. Det var også en del praksisplasser ved Vefsn og Steinkjer som ligger relativt langt unna nærmeste studiested ved Nord universitet. Det er praksis på alle studieår, og både vår og høst.

Tabell 7-18: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for sykepleie ved Nord

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Rana	187	25 980	7,2
Namsos	139	14 923	9,3
Bodø	117	53 259	2,2
Vefsn	55	13 342	4,1
Steinkjer	41	23 955	1,7
Nærøysund	31	9 890	3,1
Hadsel	22	8 184	2,7
Sortland	20	10 561	1,9
Vestvågøy	19	11 551	1,6
Overhalla	15	3 873	3,9
Fauske	13	9 572	1,4
Grong	11	2 296	4,8
Vågan	11	9 736	1,1
Saltdal	9	4 650	1,9
Alstahaug	9	7 300	1,2
Hemnes	8	4 459	1,8
Meløy	5	6 212	0,8
Høylandet	4	1 216	3,3
Namsskogan	4	814	4,9
Sørfold	4	1 845	2,2
Steigen	4	2 665	1,5
Øksnes	4	4 533	0,9
Beiarn	3	1 027	2,9
Nesna	3	1 783	1,7
Andøy	3	4 577	0,7
Flakstad	3	1 220	2,5
Lierne	2	1 295	1,5
Snåsa	2	2 021	1,0
Hamarøy	2	2 682	0,7
Gildeskål	2	1 928	1,0
Røst	2	469	4,3
Leirfjord	2	2 270	0,9
Træna	2	444	4,5
Herøy (Nordland)	2	1 839	1,1
Bø	2	2 584	0,8
Flatanger	1	1 108	0,9
Osen	1	904	1,1
Hattfjelldal	1	1 278	0,8
Bindal	1	1 928	0,5

Merk: Vi har ikke informasjon om praksisplasser ved campus i Levanger. For campus Bodø er det kun oppgitt antall praksisplasser for våren 2023.

7.7.2 Vernepleie

Vernepleie tilbys ved campusene i Bodø og Namsos, som i 2022/-23 hadde praksisplasser fordelt over totalt 24 kommuner. Det var totalt 60 studieplasser ved studiestart høsten 2022. I tillegg til at det er flest praksisplasser i Namsos kommune, er det også den kommunen som har kortest avstand til campus. Det er også en del praksisplasser i Stjørdal, som ligger relativt langt unna nærmeste studiested ved Nord universitet. Det er flest praksisplasser første studieår, men også en del andre og tredje studieår. Praksis er både vår og høst.

Tabell 7-19: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for vernepleie ved Nord

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Namsos	40	14 923	2,7
Stjørdal	28	24 541	1,1
Bodø	22	53 259	0,4
Steinkjer	18	23 955	0,8
Levanger	16	20 344	0,8
Verdal	8	15 002	0,5
Nærøysund	6	9 890	0,6
Vestvågøy	6	11 551	0,5
Overhalla	5	3 873	1,3
Vefsn	4	13 342	0,3
Meløy	4	6 212	0,6
Høylandet	3	1 216	2,5
Vågan	3	9 736	0,3
Saltdal	3	4 650	0,6
Brønnøy	3	7 787	0,4
Grong	2	2 296	0,9
Sortland	2	10 561	0,2
Andøy	2	4 577	0,4
Beiarn	2	1 027	1,9
Rana	2	25 980	0,1
Bø	1	2 584	0,4
Hadsel	1	8 184	0,1
Fauske	1	9 572	0,1
Steigen	1	2 665	0,4

7.7.3 Barnevern

Barnevern tilbys ved campus i Bodø, hvor det ved studiestart høsten 2022 var totalt 30 studieplasser for studieretningen. I 2022/-23 hadde barnevernstudiet praksisplasser fordelt på 17 kommuner. Bodø kommune er den kommunen hvor det er flest praksisplasser og den kommunen som har kortest avstand til campus. Det er kun praksis våren andre studieår.

Tabell 7-20: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for barnevern ved Nord

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Bodø	4	53 259	0,1
Nesna	2	1 783	1,1
Sortland	2	10 561	0,2
Levanger	2	20 344	0,1
Stjørdal	1	24 541	0,0
Sørfold	1	1 845	0,5
Vestvågøy	1	11 551	0,1
Steinkjer	1	23 955	0,0
Grong	1	2 296	0,4
Fauske	1	9 572	0,1
Verdal	1	15 002	0,1
Nærøysund	1	9 890	0,1
Eidsvoll	1	27 338	0,0
Saltdal	1	4 650	0,2
Rana	1	25 980	0,0
Vefsn	1	13 342	0,1
Brønnøy	1	7 787	0,1

7.8 NTNU

Studieretningene fra Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) som er inkludert i kartleggingen er sykepleie, vernepleie og barnevern. Disse studieretningene tilbys ved tre campuser: Gjøvik, Trondheim og Ålesund.

7.8.1 Sykepleie

Sykepleie tilbys ved alle de tre campusene og det var 650 studieplasser totalt for sykepleiestudiet ved NTNU ved studiestart høsten 2022. I denne kartleggingen er det oppgitt informasjon om praksisplasser fra campus i Gjøvik. Sykepleiestudiet ved campus i Gjøvik hadde i 2022/-23 praksisplasser fordelt over 27 kommuner. Gjøvik kommune var den kommunen hvor med flest praksisplasser. I tillegg til å være blant kommunene som har flest praksisplasser, er Ringsaker og Lillehammer også av de som har flest innbyggere. Det er praksis på alle tre studieårene, og både vår og høst.

Tabell 7-21: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for sykepleie ved NTNU

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Gjøvik	116	30 563	3,8
Ringsaker	76	35 475	2,1
Lillehammer	50	28 560	1,8
Østre Toten	44	14 896	3,0
Vestre Toten	23	13 635	1,7
Gran	22	13 568	1,6
Søndre Land	20	5 564	3,6
Nord-Aurdal	18	6 401	2,8
Nordre Land	16	6 527	2,5
Nord-Fron	15	5 589	2,7
Jevnaker	13	6 990	1,9
Gausdal	13	6 129	2,1
Sel	13	5 567	2,3
Sør-Fron	10	3 240	3,1
Ringebu	10	4 416	2,3
Lunner	8	9 307	0,9
Øyer	7	5 161	1,4
Skjåk	7	2 147	3,3
Sør-Aurdal	6	2 866	2,1
Vågå	6	3 532	1,7
Dovre	4	2 466	1,6
Etnedal	4	1 239	3,2
Lom	4	2 212	1,8
Lesja	4	1 966	2,0
Øystre Slidre	4	3 291	1,2
Vestre Slidre	3	2 091	1,4
Vang	2	1 636	1,2

Merk: Vi har ikke informasjon om praksisplasser ved campusene i Trondheim og Ålesund.

7.8.2 Vernepleie

Campus i Trondheim tilbyr studieretningen vernepleie og hadde i 2022/-23 praksisplasser fordelt over 15 kommuner. Ved studiestart høsten 2022 var det 100 studieplasser. Kommunen med flest antall praksisplasser er Trondheim kommune, som også er den kommunen med flest innbyggere og den som har kortest avstand til campus. Praksis er primært andre studieår på høstsemesteret. Det er også praksis første og tredje studieår, vår og høst.

Tabell 7-22: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for vernepleie ved NTNU

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Trondheim	262	212 660	1,2
Malvik	13	14 662	0,9
Melhus	10	17 340	0,6
Skaun	5	8 441	0,6
Heim	3	5 880	0,5
Stjørdal	2	24 541	0,1
Selbu	2	4 144	0,5
Orkland	2	18 690	0,1
Steinkjer	1	23 955	0,0
Midtre Gauldal	1	6 133	0,2
Røros	1	5 598	0,2
Åfjord	1	4 252	0,2
Indre Fosen	1	9 977	0,1
Rindal	1	1 957	0,5
Frøya	1	5 391	0,2

7.8.3 Barnevern

Barnevern har studiested ved campus i Trondheim som i 2022/-23 hadde praksisplasser fordelt på 27 kommuner. Det var 100 studieplasser ved studiestart høsten 2022. I tillegg til å være kommunen med flest praksisplasser er Trondheim kommune også den som har flest antall innbyggere og den som ligger nærmest campus. Deretter har de nærliggende kommunene en del praksisplasser. Praksis er andre og tredje studieår, på vår og høst.

Tabell 7-23: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for barnevern ved NTNU

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Trondheim	63	212 660	0,3
Indre Fosen	9	9 977	0,9
Malvik	8	14 662	0,5
Orkland	8	18 690	0,4
Heim	8	5 880	1,4
Stjørdal	7	24 541	0,3
Hitra	5	5 281	0,9
Melhus	4	17 340	0,2
Midtre Gauldal	3	6 133	0,5
Røros	3	5 598	0,5
Oppdal	3	7 256	0,4
Steinkjer	2	23 955	0,1
Levanger	2	20 344	0,1
Skaun	2	8 441	0,2
Frøya	2	5 391	0,4
Namsos	1,75	14 923	0,1
Snåsa	1	2 021	0,5
Verdal	1	15 002	0,1
Meråker	1	2 426	0,4
Os	1	1 844	0,5
Inderøy	1	6 841	0,1
Frosta	1	2 645	0,4
Rennebu	1	2 481	0,4
Holtålen	1	1 997	0,5
Leka	0,5	582	0,9
Nærøysund	0,5	9 890	0,1
Overhalla	0,25	3 873	0,1

Merk: Praksisplasser for Midtre Namdal og Ytre Namdal er fordelt på de kommunene det omfatter.

7.9 Universitetet i Bergen

For Universitetet i Bergen (UiB) er ernæringsfysiologi studieretningen som er inkludert i kartleggingen. Studieretningen tilbys ved campus i Bergen.

7.9.1 Ernæringsfysiologi

Ernæringsfysiologi ved campus i Bergen hadde i 2022/-23 praksisplasser fordelt på seks kommuner. Ved studiestart høsten 2022 var det 34 studieplasser for studieretningen. Bergen kommune var den kommunen med flest antall praksisplasser. I tillegg er det den kommunen med flest innbyggere og den med kortest avstand til campus. Praksis gjennomføres på høstsemesteret tredje studieår.

Tabell 7-24: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for ernæringsfysiologi ved UiB

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Bergen	10	289 330	0,0
Lillehammer	2	28 560	0,1
Ålesund	2	67 520	0,0
Askøy	2	29 989	0,1
Stavanger	2	146 011	0,0
Sandnes	2	82 548	0,0

7.10 Universitetet i Sørøst-Norge

Studieretningene som er med i kartleggingen fra Universitetet i Sørøst-Norge (USN) er sykepleie, vernepleie og barnevern. USN har tre campuser, lokalisert i Porsgrunn, Vestfold og Drammen. Sykepleie tilbys ved alle campusene, mens vernepleie og barnevern tilbys ved campus i Porsgrunn.

7.10.1 Sykepleie

Sykepleie tilbys ved campusene i Porsgrunn, Vestfold og Drammen. Ved studiestart høsten 2022 var det 530 studieplasser totalt for studieretningen ved USN. Vi har kun informasjon om hvilke kommuner USN hadde avtale om praksisplasser med i 2022/-23, men ikke fordelingen av praksisplasser per kommune. Kommuner med avtale om praksisplasser for sykepleie ved USN:

- Drammen
- Bærum
- Ringerike
- Asker
- Øvre Eiker
- Flesberg
- Hole
- Kongsberg
- Lier
- Rollag
- Sigdal
- Krødsherad
- Nore og Uvdal
- Ål
- Modum
- Hol
- Hemsedal
- Gol
- Nesbyen
- Flå
- Færder
- Horten
- Holmestrand
- Tønsberg
- Sandefjord
- Larvik
- Skien
- Seljord
- Fyresdal
- Drangedal
- Porsgrunn
- Midt-Telemark
- Tinn
- Bamble
- Hjartdal
- Kragerø
- Kviteseid
- Nome
- Notodden
- Siljan
- Tokke
- Nissedal
- Vinje

7.10.2 Vernepleie

Vernepleie tilbys ved campus i Porsgrunn som i 2022/-23 hadde praksisplasser fordelt over 21 kommuner. Det var 90 studieplasser ved studiestart høsten 2022. Kommunene med flest praksisplasser var Skien og Porsgrunn kommune. Det var også en del praksisplasser i Larvik og Sandefjord kommune, som ligger litt lenger unna, men som er store kommuner. Praksisplassene er fordelt på alle studieårene, både vår og høst.

Tabell 7-25: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for vernepleie ved USN

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Skien	83	55 924	1,5
Porsgrunn	50	37 056	1,3
Larvik	28	48 246	0,6
Sandefjord	25	65 574	0,4
Bamble	10	14 172	0,7
Drammen	8	103 291	0,1
Nome	8	6 559	1,2
Tønsberg	5	58 561	0,1
Kragerø	5	10 413	0,5
Gjerstad	5	2 421	2,1
Ringerike	3	31 444	0,1
Midt-Telemark	3	10 735	0,3
Færder	2	27 286	0,1
Kristiansand	2	115 569	0,0
Notodden	2	13 025	0,2
Meløy	1	6 212	0,2
Modum	1	14 527	0,1
Kongsberg	1	28 793	0,0
Tvedestrand	1	6 184	0,2
Arendal	1	45 891	0,0
Lillesand	1	11 419	0,1

7.10.3 Barnevern

Barnevern tilbys ved campus i Porsgrunn som i 2022/-23 hadde praksisplasser fordelt på 13 kommuner. Ved studiestart høsten 2022 var det 75 studieplasser. Skien, Larvik og Porsgrunn var de kommunene med flest antall praksisplasser. Det var også en del plasser i Tønsberg og Midt-Telemark, som ligger lenger unna. Praksis er på alle studieår, både vår og høst.

Tabell 7-26: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for barnevern ved USN

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Skien	36	55 924	0,6
Larvik	29	48 246	0,6
Porsgrunn	29	37 056	0,8
Tønsberg	19	58 561	0,3
Midt-Telemark	11	10 735	1,0
Sandefjord	9	65 574	0,1
Bamble	9	14 172	0,6
Færder	7	27 286	0,3
Holmestrand	6	26 206	0,2
Horten	5	27 682	0,2
Drammen	3	103 291	0,0
Kragerø	2,67	10 413	0,3
Drangedal	1,33	4 091	0,3

Praksisplasser for Kragerø og Drangedal siden praksisplasser for disse kommunene ble oppgitt samlet, fordelt etter innbyggere i kommunene.

7.11 VID

For VID vitenskapelige høgskole (VID) er sykepleie, vernepleie og ergoterapi studieretningene som er med i kartleggingen. VID har fem campuser, lokalisert i Bergen, Helgeland, Stavanger, Sandvika og Oslo. Sykepleie tilbys ved de fire campusene Bergen, Helgeland, Sandvika og Oslo. Vernepleie tilbys ved Bergen, Stavanger og Sandvika, mens ergoterapi tilbys ved campus i Stavanger.

7.11.1 Sykepleie

Sykepleie tilbys ved campusene i Bergen, Helgeland, Sandvika og Oslo. Totalt for sykepleie ved VID var det 565 studieplasser ved studiestart høsten 2022. Samme studieår fant vi praksisplasser for disse campusene fordelt over 25 kommuner. Oslo, Bergen og Bærum var kommunene med flest antall praksisplasser. Dette er kommunene som også flest antall innbyggere og som er blant de som har kortest avstand til nærmeste campus. Det er praksis på alle studieår, og både vår og høst.

Tabell 7-27: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for sykepleie ved VID

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Oslo	715	709 037	1,0
Bergen	424	289 330	1,5
Bærum	224	129 874	1,7
Frogn	51	16 106	3,2
Vestby	48	19 089	2,5
Øygarden	33	39 368	0,8
Askøy	32	29 989	1,1
Alver	28	29 920	0,9
Enebakk	19	11 392	1,7
Bjørnafjorden	13	25 596	0,5
Hole	12	6 888	1,7
Alstahaug	6	7 300	0,8
Nittedal	6	25 440	0,2
Vefsn	4	13 342	0,3
Eidsvoll	4	27 338	0,1
Gol	3	4 767	0,6
Dønna	3	1 391	2,2
Herøy (Nordland)	3	1 839	1,6
Voss	2	16 144	0,1
Leirfjord	2	2 270	0,9
Nesna	2	1 783	1,1
Brønnøy	2	7 787	0,3
Grane	1	1 454	0,7
Hattfjelldal	1	1 278	0,8
Bindal	1	1 391	0,7

7.11.2 Vernepleie

Vernepleie tilbys ved de tre campusene i Bergen, Stavanger og Sandvika. Ved studiestart høsten 2022 var det 165 studieplasser totalt for vernepleie ved VID. Samme studieår fant vi for disse campusene praksisplasser fordelt på 22 kommuner, hvor Stavanger og Sandnes var kommunene med flest antall praksisplasser. Høsten 2022 var første år studenter var ute i praksis ved campus i Sandvika, dermed vil behovet øke for praksisplasser de neste årene ettersom flere kull skal ut i praksis. Det er praksis alle studieår, og både vår og høst.

Tabell 7-28: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for vernepleie ved VID

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Stavanger	89,8	146 011	0,6
Sandnes	65,8	82 548	0,8
Bærum	30	129 874	0,2
Hå	29	19 649	1,5
Time	27	19 781	1,4
Klepp	22	20 615	1,1
Bergen	19	289 330	0,1
Sola	17,8	28 315	0,6
Karmøy	16,8	42 903	0,4
Randaberg	14	11 671	1,2
Eigersund	12	15 011	0,8
Haugesund	8,8	37 855	0,2
Gjesdal	8	12 302	0,7
Bjørnafjorden	3	25 596	0,1
Alver	2	29 920	0,1
Askøy	2	29 989	0,1
Vindafjord	1	8 844	0,1
Strand	1	13 474	0,1
Sokndal	1	3 324	0,3
Lund	1	3 206	0,3
Sunnfjord	1	22 215	0,0
Masfjorden	1	1 654	0,6

Merk: Praksisplasser er for Rogaland fylkeskommune er fordelt på de fem største kommunene målt etter innbyggertall.

7.11.3 Ergoterapi

Campus i Stavanger tilbyr studieretningen ergoterapi som i 2022/-23 hadde praksisplasser fordelt over 17 kommuner. Det var 45 studieplasser ved studiestart høsten 2022. Sandnes og Stavanger var kommunene med flest antall praksisplasser. Dette er relativt store kommuner, med kort reiseavstand til campus. Praksis er på alle studieår, og både vår og høst.

Tabell 7-29: Oversikt over kommuner med avtale om praksisplasser for ergoterapi ved VID

Kommune	Antall praksisplasser	Antall innbyggere	Antall praksisplasser (per 1 000 innbygger)
Sandnes	33	82 548	0,4
Stavanger	27	146 011	0,2
Klepp	11	20 615	0,5
Hå	8	19 649	0,4
Eigersund	5	15 011	0,3
Lindesnes	3	23 479	0,1
Time	3	19 781	0,2
Haugesund	2	37 855	0,1
Lyngdal	2	10 751	0,2
Sola	2	28 315	0,1
Notodden	2	13 025	0,2
Karmøy	2	42 903	0,0
Bergen	1	289 330	0,0
Strand	1	13 474	0,1
Kvinesdal	1	6 024	0,2
Farsund	1	9 860	0,1
Randaberg	1	11 671	0,1

7.12 Høgskulen på Vestlandet

Høgskulen på Vestlandet (HVL) tilbyr alle studieretningene i denne kartleggingen utenom ernæringsfysiologi. Totalt har HVL fem campuser: Bergen, Førde, Haugesund, Stord og Sogndal. Sykepleie tilbys ved campus i Bergen, Førde, Haugesund og Stord. Ved studiestart høsten 2022 var det totalt 569 studieplasser for sykepleie ved HVL. Vernepleie tilbys ved campus i Bergen og Sogndal, hvor det ved studiestart høsten 2022 var 157 studieplasser totalt ved HVL. Ergoterapi og fysioterapi tilbys ved campus i Bergen og barnevern tilbys ved campus i Sogndal. Ved studiestart høsten 2022 var det 40 studieplasser for ergoterapi, 85 studieplasser for fysioterapi, og 40 studieplasser for barnevern. I denne kartleggingen har vi kun fått oversikt over kommuner som HVL har avtale om praksisplasser med. Kommuner med avtale om praksisplasser ved HVL:

- Alver
- Arendal
- Asker
- Askvoll
- Askøy
- Aurland
- Austevoll
- Austrheim
- Bergen
- Bjerkreim
- Bjørnafjorden
- Bokn
- Bremanger
- Bømlo
- Eidfjord
- Eigersund
- Ene
- Farsund
- Fedje
- Fitjar
- Fjaler
- Flekkefjord
- Gjesdal
- Gloppen
- Gulen
- Haugesund
- Hjelmeland
- Hyllestad
- Hægebostad
- Høyanger
- Karmøy
- Kinn
- Klepp
- Kristiansand
- Kvam
- Kvinesdal
- Kvinnherad
- Kvitsøy
- Lund
- Luster
- Lyngdal
- Lærdal
- Masfjorden
- Modalen
- Osterøy
- Randaberg
- Samnanger
- Sandnes
- Sauda
- Sogndal
- Sokndal

- Sola
- Solund
- Stad
- Stavanger
- Stord
- Strand
- Stryn
- Suldal
- Sunnfjord

- Sveio
- Time
- Tysnes
- Tysvær
- Ullensvang
- Ulvik
- Utsira
- Vaksdal
- Vennesla

- Vik
- Vindafjord
- Voss
- Øygarden
- Ål
- Årdal
- Åseral

8. Vedlegg C: Praksisplasser i Agder og Nordland

Tabell 8-1: Oversikt over antall praksisplasser per kommune studieåret 2022/23 for kommuner i Agder

Kommune	Antall praksisplasser	Innbyggertal	Sentralitetsklasse	Samlede		Reiseavstand (km) til nærmeste campus	Reisetid (min) til nærmeste campus
				bruttokostnader helse og omsorg 2022	bruttokostnader helse og omsorg per innbygger 2022		
Kristiansand	342	115 569	3	3 400 304	31,5	3	6
Arendal	236	45 891	3	1 616 376	36,5	24	27
Grimstad	114	24 587	3	794 878	35,5	2	3
Lindesnes	77	23 479	4	888 327	35,6	40	38
Vennesla	42	15 294	4	489 336	33,1	18	25
Lillesand	41	11 419	3	387 454	33,7	18	18
Birkenes	26	5 390	4	186 859	33,3	29	27
Flekkefjord	20	9 216	4	407 683	39,6	104	112
Tvedestrand	20	6 184	4	284 397	41,2	44	39
Lyngdal	20	10 751	4	376 938	34,1	67	70
Kvinesdal	16	6 024	5	274 059	32,9	96	103
Risør	15	6 806	4	287 905	40,2	71	70
Froland	15	6 174	4	212 829	33,7	28	32
Farsund	14	9 860	4	374 401	34,8	90	95
Iveland	8	1 344	5	42 206	23,3	37	45
Gjerstad	7	2 421	5	111 020	34,6	69	60
Evje og Hornes	7	3 904	4	127 445	31,9	64	70
Vegårshei	4	2 143	5	85 876	36,4	62	58
Hægebostad	3	1 750	5	81 969	35,6	84	88
Bygland	2	1 136	6	60 006	31	75	81
Valle	2	1 180	6	66 318	28,3	157	160
Åseral	2	911	6	44 767	20,5	86	91
Sirdal	2	1 837	5	124 655	27,4	145	149
Åmli	1	1 786	5	94 156	38,2	72	75
Bykle	0	995	6	62 173	18,8	210	214

Tabell 8-2: Oversikt over antall praksisplasser per kommune studieåret 2022/23 for kommuner i Nordland

Kommune	Antall praksisplasser	Innbyggertal	Sentralitetsklasse	Samlede	Samlede	Antall praksisplasser per 1000 innbygger	Reiseavstand (km) til nærmeste campus	Reisetid (min) til nærmeste campus
				bruttokostnader helse og omsorg 2022	bruttokostnader helse og omsorg per innbygger 2022			
Rana	198	25 980	4	932 439	38,8	7,6	1	2
Bodø	160	53 259	3	1 722 298	34,1	3,0	9	13
Narvik	133	21 515	4	991 865	40,3	6,2	2	6
Vefsn	66	13 342	4	543 308	37,4	4,9	66	70
Hadsel	31	8 184	5	302 313	33,7	3,8	16	17
Vestvågøy	30	11 551	5	445 486	36,8	2,6	164	365
Sortland	28	10 561	4	365 185	31,2	2,7	28	31
Fauske	24	9 572	4	354 565	36,8	2,5	46	52
Vågan	20	9 736	5	397 357	37	2,1	147	152
Alstahaug	18	7 300	5	283 249	32,2	2,5	0	1
Meløy	15	6 212	6	340 524	40,5	2,4	110	113
Saltødal	15	4 650	5	291 079	48,3	3,2	75	89
Hemnes	8	4 459	6	218 604	36,1	1,8	38	44
Nesna	7	1 783	6	124 955	40,8	3,9	43	129
Brønnøy	6	7 787	5	313 945	34,6	0,8	220	213
Herøy	5	1 839	6	80 192	35,4	2,7	24	116
Beiarn	5	1 027	6	71 042	37,3	4,9	97	104
Sørfold	5	1 845	6	107 781	34,7	2,7	61	67
Steigen	5	2 665	6	151 094	39,9	1,9	204	197
Andøy	5	4 577	6	202 779	39,7	1,1	129	133
Leirfjord	4	2 270	6	123 575	40,8	1,8	19	21
Øksnes	4	4 533	5	213 754	43,4	0,9	67	73
Dønna	3	1 391	6	76 405	34,5	2,2	12	108
Flakstad	3	1 220	6	74 550	45,3	2,5	243	250
Bø	3	2 584	6	-	0	1,2	91	94
Bindal	2	1 391	6	89 016	42,4	1,4	332	316
Hattfjelldal	2	1 278	6	89 793	36,3	1,6	112	114
Træna	2	444	6	26 617	30	4,5	118	616
Gildeskål	2	1 928	6	105 086	34,3	1,0	83	85
Lødingen	2	1 985	6	135 584	48,6	1,0	76	85
Røst	2	469	6	26 921	33,8	4,3	141	447
Hamarøy	2	2 682	6	176 038	41,3	0,7	204	199
Grane	1	1 454	6	65 786	31,3	0,7	106	109
Sømna	0	1 970	6	82 554	31,3	0,0	260	253

Vega	0	1 219	6	54 781	34,5	0,0	70	305
Vevelstad	0	454	6	36 873	38,8	0,0	54	220
Lurøy	0	1 852	6	95 797	33,8	0,0	105	460
Rødøy	0	1 139	6	70 950	36,6	0,0	140	346
Evenes	0	1 310	6	64 367	37,6	0,0	52	54
Værøy	0	688	6	38 032	36,2	0,0	98	276
Moskenes	0	979	6	90 660	55,7	0,0	106	301

9. Referanser

HiMolde, 2023. *Oppbygning og gjennomføring (2023-2026) - Vernepleie*. [Internett]
Available at: <https://www.himolde.no/studier/program/vernepleie/oppbygging/#toc4>
[Funnet 17 Oktober 2023].

NOU 2023: 4, 2023. *Tid for handling - Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste*, s.l.: Helse- og omsorgsdepartementet.

Oslo Economics, 2022. *Arbeidsrelevans i sykepleierutdanningene*, s.l.: KS.

oslo**economics**

www.osloeconomics.no

post@osloeconomics.no
Tel: +47 21 99 28 00
Fax: +47 96 63 00 90

Besøksadresse:
Klingenberggata 7A
0161 Oslo

Postadresse:
Postboks 1562 Vika
0118 Oslo